

1. Öyrənilən sosial-iqtisadi hadisənin həcmi və miqdar nisbətlərin əks etdirən kateqoriyaya statistikada nə ad verirlər ?

- √ Statistika göstəricisi
- Məcmu vahidi
- Statistika müşahidəsi
- Statistika planı
- Statistika təsnifatı

2. Kütləvilik, keyfiyyət bircinsliyi, müəyyən tamlıq, ayrı-ayrı vahidlərin vəziyyətlərinin qarşılıqlı asılılığı və variasiyanın mövcudluğu xüsusiyyətlərinə malik olan elementlər çoxluğu necə adlanır?

- √ Statistika məcmusu
- Məlumatlar çoxluğu
- Müşahidə obyekt;
- Qruplaşdırma
- Statistika göstəriciləri sistemi

3. Statistik metodologiya- bu

- √ Kütləvi ictimai hadisələrin öyrənilməsinin statistik metodlar məcmusudur
- Sosial-iqtisadi hadisələr haqqında məlumatların toplanılmasıdır
- Statistik məcmunun variasiyasının öyrənilməsi metodlarıdır
- Hadisələrin qarşılıqlı əlaqələrinin öyrənilməsi metodlarıdır
- Hadisələrin dinamikasının öyrənilməsi metodlarıdır

4. Statistikanın predmetini nə təşkil edir?

- √ Kütləvi hadisələrin ölçülərinin və kəmiyyət nisbətlərinin öyrənilməsi
- Rəqəmlər və məlumatlar məcmusu
- Hadisələrin dinamikasının öyrənilməsi
- Hadisələrin quruluşunun öyrənilməsi
- Qarşılıqlı əlaqələrin öyrənilməsi

5. Verilənlərdən hansı kəmiyyət əlamətidir?

- sosial mənsubiyyət, mülkiyyət forması
- elmi dərəcə, ailə mənsubiyyəti
- √ yaş, əmək haqqı, iş stajı
- peşə, milliyət
- cins, peşə

6. Verilənlərdən hansı keyfiyyət əlamətidir?

- √ peşə
- iş stajı
- əmək haqqı
- yaş
- əsas kapitalın həcmi

7. Mənzillərin bölgüsünün həyata keçirildiyi əlamətin növünü müəyyən edin :
Mənzildəki otaqların sayı : 1 2 3 4
Mənzillərin sayı: 10 35 15 5

- √ Diskret
- Fasiləsiz
- Düz
- Sıra
- Alternativ

8. Bunlardan hansı diskret əlamətdir

- insanın yaşı
- mənzilin yaşayış sahəsi
- ✓ ailə üzvlərinin sayı
- əhalinin cinsi
- ailə vəziyyəti

9. Sadalanan əlamətlərdən hansı variasiya edir?

- Boşluqda əşyanın düşmə sürəti
- ✓ Dolların kursu
- Suyun qaynama temperaturu
- Yer in öz oxu ətrafında fırlanması sürəti
- Işığın sürəti

10. Statistik qanunauyğunluq müəyyən qaydasıdır

- ✓ hadisənin dəyişməsinin
- tərkibin
- vəziyyətin
- nisbət in
- hadisənin quruluşunun

11. Statistika müşahidəsi yazığının və ya rəssamın müşahidəsindən nə ilə fərqlənir?

- ✓ Elmi təşkili və planlılığı ilə
- Müşahidə vahidlərinin sayı ilə
- Müşahidə məqsədinin müxtəlifliyi ilə
- Müşahidə vaxtının müxtəlifliyi ilə
- Müşahidə obyektinin müxtəlifliyi ilə

12. Verilənlərdən hansı Statistika elminin əsas sahəsi hesab olunur?

- Sənaye statistikas ı
- Qiymət statistikas ı
- ✓ Statistikanın ümumi nəzəriyyəsi
- Riyazi statistika
- Ehtimal nəzəriyyəsi

13. Aşağıdakılardan hansı atribütiv əlamətdir?

- ✓ Əhalinin milli tərkibi
- Əhalinin sayı
- Əhalinin yaş quruluşu
- Hər nəfərə məhsul istehsal ı
- İstehsal edilmiş məhsulun miqdar ı

14. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

- ✓ əlamət - məcmu obyektlərinin mühüm xüsusiyyətlərini xarakterizə edən göstəricidir
- kəmiyyət-hadisənin daxili müəyyənliyidir
- keyfiyyət -hadisənin xarici müəyyənliyidir
- variasiyanın mövcudluğu statistik tədqiqatın əsas şərti deyildir
- variasiya - məcmuya daxil olan ayrı-ayrı vahidlərin bu və ya digər əlamətlərinin qiymətlərindəki eynilikdir

15. Kəsilməz (fəsiləsiz) əlamətdir

- ailə üzvlərinin sayı

- ailə vəziyyəti
- əhalinin cinsi
- ✓ insanın yaşı
- mənzillərin sayı

16. Dəyişmə xarakterinə görə əlamətlər bölünür

- ✓ Diskret, kəsilməz
- An və ikinci dərəcəli
- An və fasiləli
- Alternativ, diskret
- Düz və dolay

17. Böyük ədədlər qanunu

- ✓ Obyektiv qanundur, ona görə qanunauyğunluqlar yalnız çoxlu sayda müşahidələr nəticəsində aşkarlanır
- Hadisələrin zamanda dəyişməsinə xarakterizə edir
- Obyektiv qanundur, hansına görə ki, böyük sayda təsadüfi amillərin eyni zamanda fəaliyyəti hadisədən asılı olmayaraq nəticə almağa imkan verir
- Qarşılıqlı əlaqə və asılılıqları öyrənir
- Obyektiv qanundur, hansına görə ki, az sayda təsadüfi amillərin təsiri məcmuda qanunauyğunluğu aşkarlamağa imkan vermir

18. Statistik qanunauyğunluq müəyyən edilir

- fərdi məlumatların təhlili əsasında
- hadisələrin müəyyənliyinin təhlili əsasında
- fərdi və kütləvi məlumatların təhlili əsasında
- hadisələrin inkişaf səviyyəsinin qeyri-müəyyənliyi əsasında
- ✓ kütləvi məlumatların təhlili əsasında

19. Statistika elminin anlayışlarına daxil deyil

- ✓ Predmet
- Məcmu
- Variasiya
- Göstərici
- Əlamət

20. Atributiv əlaməti göstərin

- yağının miqdarı
- əhalinin sayı
- işçilərin sayı
- əkin sahəsinin həcmi
- ✓ ailə vəziyyəti

21. Verilənlərdən hansı qeyri-ümumi müşahidənin növlərinə aiddir?

- fasiləsiz müşahidə
- ümumi müşahidə
- regstr, senz, təsnifat
- ✓ seçmə müşahidəsi
- fasiləli müşahidə

22. Verilən məlumat dəsti üzrə tezliyi və nisbi tezliyi ən yüksək olan variantı müəyyən edilən. 5,5,4,3, 4, 4, 4, 4, 3,2,5, 4

- ✓ 4
- 3
- -4
- 2

- 5

23. Verilən məlumat dəsti üzrə ən yüksək nisbi tezliyi hesablayın. 5,5,4,3, 4, 4, 4, 4, 3,2,5, 4

- 0.25
- 1
- 0.45
- 4
- ✓ 0.5

24. Verilən məlumat dəsti üzrə ən yüksək nisbi tezliyi hesablayın. 3,4,4,3,3,5,2,5,5,3,2,3,3,4,2

- 0.3
- 0.2
- 0.32
- ✓ 0.4
- 0.27

25. Statistika formulyarları

- Statistika müşahidəsinin proqramının sənəd şəklində tərtibidir
- Uçota almaq üçün əsas olan elementlər
- Müşahidənin aparılma müddətidir
- Qeydə alınacaq əlamətlərin cavab toplanılacaq sualların siyahısıdır
- ✓ Müşahidə proqramının suallarının yerləşdiyi blankdır

26. Əhali siyahıya alınmasının məqsədi sabit əhalinin sayının müəyyəndirməkdirsə, müşahidə vahidi ola bilər

- əhali məcmusu
- qohumluq münasibətində olan şəxslər
- ✓ yaşından asılı olmadan ailənin hər bir üzvü
- ailə məcmusu
- ev təsərrüfatı məcmusu

27. Əhalinin siyahıya alınması statistika müşahidəsinin hansı növünə aid edilir?

- fasiləsiz
- birdəfəlik
- əsas kütlənin müşahidəsi
- ✓ ümumi
- anket

28. Vahidlərin əhatə olunmasına görə statistika müşahidəsinin növüdür:

- dövrü müşahidə
- fasiləsiz müşahidə
- birdəfəlik müşahidə
- anket müşahidə
- ✓ qeyri-ümumi müşahidə

29. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin?

- müşahidənin proqramı verilən sualların nizamsız cavablandırılmasıdır
- müşahidənin proqramı vaxt ardıcılığıdır
- müşahidənin proqramı verilən sualların mürəkkəblik dərəcəsinə görə düzülüşüdür
- statistika müşahidəsinin proqramı təlimatçıların seçilmə ardıcılığıdır
- ✓ statistik müşahidənin proqramı cavab toplanılacaq sualların siyahısıdır

30. Statistik məcmuda variasiya genişliyinin 50-yə, qrupların sayının 5 bərabər olduğunu bilərək fasilənin kəmiyyətini hesablayın

- ✓ 10
- 50
- 250
- 0.01
- 5

31. Statistik məcmuda variasiya genişliyinin 60-a, fasilənin kəmiyyətinin 10 bərabər olduğunu bilərək qrupların sayını hesablayın

- 360
- 600
- 60
- 10
- ✓ 6

32. Qrupların sayının fasilənin kəmiyyətinə hasilinin 100-ə, əlamətin maksimum qiymətinin 50-yə bərabər olduğunu bilərək əlamətin minimum qiymətini hesablayın

- 100
- 50
- 150
- -150
- ✓ -50

33. Qrupların sayının fasilənin kəmiyyətinə hasilinin 50-ə, əlamətin minimum 20-yə bərabər olduğunu bilərək əlamətin maksimum qiymətini hesablayın

- ✓ 70
- 100
- 30
- 2.5
- 50

34. Əlamətin maksimum qiymətinin 150-yə, minimum qiymətinin 50-yə bərabər olduğunu bilərək, qrupların sayının fasilənin kəmiyyətinə hasilinin qiymətini hesablayın

- -150
- 50
- -100
- ✓ 100
- 3

35. 10 müəssisənin məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir. 2.0; 2.5; 3.0; 2.1; 1.6; 1.0; 3.6; 4.0; 1.5; 5.0. Məlumatı 2 bərabər fasiləli qrupda birləşdirmək üçün fasilə kəmiyyətini hesablayın

- 3
- ✓ 2
- 4
- 3.2
- 1.5

36. Statistika müşahidəsinin müddəti – bu

- toplanılan məlumatların işləndiyi vaxtdır
- öyrənilən məcmu vahidinin əlamətlərinin ilin müəyyən gününə, saatını qeydə alınması vaxtı
- ✓ müəyyənləşdirilmiş forma üzrə vahidlərin qeydə alındığı vaxtdır
- toplanılan məlumatların 56 yekunlaşdırıldığı vaxtdır
- müşahidə nəticəsində toplanılmış məlumatların işləndiyi vaxtdır

37. Statistika müşahidəsinin obyektini

- Fərdi əlamətlərə malik ilkin müşahidə vahidləridir

- Hesabat vahididir
- Elementar vahidlər yığımı kimi statistik məcmudur
- Elementar vahidin yerləşdiyi mühitdir
- ✓ Öyrənilən hadisə və prosesdir

38. Müşahidə prosesində qeydə alınacaq əlamətlərin siyahısı adlanır

- Müşahidə təsnifatı
- Müşahidə vahidi
- Statistika formulyarı
- ✓ Müşahidə proqramı
- Müşahidə aləti

39. Statistika müşahidəsinin hansı növünün rolu müasir dövrdə daha da artır

- cari
- monoqrafiya
- anket
- hesabat
- ✓ seçmə

40. Statistika müşahidəsinin təşkili formasıdır : 1) Seçmə müşahidəsi 2) Özünü qeydəalma 3) Hesabat 4) Monitorinq 5) Xüsusi təşkil olunmuş

- 4, 5
- 2, 4
- ✓ 3, 5
- 1, 3
- 1, 2

41. Statistika hesabatı

- ✓ Statistika müşahidəsinin formasıdır
- Birdəfəlik müşahidədir
- Registr müşahidəsidir
- Statistika müşahidəsinin üsuludur
- Statistika müşahidəsinin növüdür

42. Verilənlərdən hansı müşahidənin müddətidir?

- ✓ Statistika formulyarlarının doldurulma müddəti
- Kritik an
- Məlumatların işlənilmə müddəti
- Müşahidənin təşkilindən başlanan müddəti
- Tədqiq olunan məjmunun hər bir vahidi üzrə əlamətlərin qeydə alınma saati, günü

43. Statistika müşahidəsi zamanı məlumatları toplanılan subyektə nə ad verilir?

- Statistika məcmusu
- ✓ Hesabat vahidi
- Müşahidə vahidi
- Uçot vahidi
- Məcmunun elementi

44. Statistika məlumatlarının təhlili zamanı verilən metodlardan hansından istifadə olunmur?

- Dinamika sıralarının işlənilməsi
- indeks təhlilindən
- Korrelyasiya-reqressiya
- Variasiya göstəriciləri

✓ Statistika müşahidəsi

45. Qeyri-ümumi müşahidənin növüdür

- Dövrü
- Əhali siyahıyaalınması
- ✓ Monoqrafiya
- Sorğu
- Müxbir

46. Əhali siyahıyaalınması

- ✓ Dövrü, ümumi müşahidədir
- Dövrü, seçmə müşahidəsidir
- Xüsusi təşkil edilmiş, seçmə müşahidəsidir
- Registr, ümumi müşahidədir
- Birdəfəlik, ümumi müşahidədir

47. Registr statistika müşahidəsi

- ✓ Statistika müşahidəsinin təşkili formasıdır
- Statistika müşahidəsinin proqram metodoloji məsələsidir
- Qeyri-ümumi müşahidənin növüdür
- Statistika müşahidəsinin növüdür
- Statistika məlumatlarının əldə edilməsi üsuludur

48. Qeydiyyatla məruz qalan əlamətlərin daşıyıcısı olan ünsürə statistikada nə ad verirlər?

- müşahidə proqramı
- müşahidə növü
- müşahidə obyektı
- ✓ müşahidə vahidi
- müşahidə vaxtı

49. Statistik yekunlaşdırma özündə birləşdirir

- Məlumatların yekunlarının hesablanması, cədvəl maketlərinin tərtibi
- Məlumatın cədvəl və qrafiklərlə verilməsi
- ✓ Məlumatların qruplaşdırılması, yekun göstəricilərin hesablanması və cədvəllərdə verilməsi
- Məlumatların toplanması, qruplaşması və yekunların hesablanması və təhlili
- Məlumatların toplanması, ümumiləşdirici göstəricilərin hesablanması, göstəricilərin müqayisəsi

50. Statistika cədvəlinin növü nə ilə müəyyənləşdirilir?

- ✓ Cədvəlin mübtədası ilə
- Cədvəlin başlığı ilə
- Cədvəlin məzmunu ilə
- Göstəricilərin sayı ilə
- Cədvəlin sütunları ilə

51. Hansı qruplaşdırmanın məqsədi əsasən keyfiyyət əlamətləri üzrə bölgüsünü xarakterizə edir?

- ✓ Tipik
- Analitik
- Təkrar
- Kombinasiyalı
- Quruluş

52. Mübtədanın xarakterinə görə cədvəllərin aşağıdakı növlərini fərqləndirirlər

- Qruplu, kombinasiyalı (quraşıq) və monoqrafik
- Sadə və monoqrafik
- ✓ Sadə, qruplu və kombinasiyalı (quraşıq)
- Monoqrafik və qruplu
- Kombinasiyalı və monoqrafik

53. Variasiya sırası qurulur:

- Atributiv əlamət üzrə
- Keyfiyyət əlaməti üzrə
- ✓ Kəmiyyət əlaməti üzrə
- Alternativ əlamət üzrə
- Əsas əlamət üzrə

54. Verilən əlamətlərin hansı üzrə atributiv bölgü sırası qurmaq olar?

- milliyət, əmək haqqı
- əmək haqqı, yaş
- ✓ cins, məşgulluq
- peşə, yaş
- cins, iş stajı

55. Təkrar qruplaşdırma aparılır

- ✓ qrupların fasilələrinin artırılması ilə
- keyfiyyət əlamətlərini artırmaqla
- qrupların fasilələrini azaltmaqla
- atributiv əlamətlərin azalması ilə
- qrupların çəkirlərini azaltmaqla

56. Bölgü sırası ... ibarət ola bilər

- ✓ variant və tezlikdən
- an sırasından
- siranın səviyyəsi və zaman sırasından
- variant və zaman sırasından
- tezlikdən

57. Bir neçə əlamət üzrə ardıcıl aparılan qruplaşdırma adlanır

- sadə
- tipik
- Analitik
- ✓ kombinasiyalı
- Təkrar

58. Qrafikin miqyası-bu

- Qrafik sahəsində həndəsi işarələrin yerləşməsidir
- ✓ Həndəsi fiqurların kəmiyyətidir
- Qrafikin məzmununun sözlə izahıdır
- Statistika məlumatlarının ifadə formasıdır
- Müəyyən işarələrin yerləşdiyi sahədir

59. Statistik bölgü sıralarının xarakterini və qanunauyğunluğunu öyrənərkən daha çox hansı qrafiklərdən istifadə edilir?

- statistika xəritələri
- poliqon, dairəvi diaqramlar
- ✓ histoqram, poliqon, kumulyativ
- sektorlu diaqramlar

- histoqram, kvadrat, dairəvi diaqramlar

60. Yekunlaşdırmanın texniki təşkili ola bilər

- Mərkəzləşdirilmiş və mərkəzləşdirilməmiş
- Sadə və mürəkkəb
- Sadə və avtomatlaşdırılmış
- Analitik və tipoloji
- ✓ Mexanikləşdirilmiş və qeyri mexanikləşdirilmiş

61. Məcmunun quruluşunu xarakterizə etmək üçün istifadə olunur

- Kvadrat diaqramlar
- Xətti diaqramlar
- səpilmə diaqram
- ✓ Sektorlu diaqramlar
- Lentvari (dairəvi) diaqramlar

62. Verilmiş bölgü sırasının növünü müəyyən edin:

İşçilərin tərif dərəcəsi	2	3	4	5	6
İşçilərin sayı	8	16	17	19	7

- ✓ diskret
- rəqəm
- alternativ
- atributiv
- fasiləsiz

63. Verilənlərdən hansı variasiya bölgü sırasının üsürlərinə aid edilir

- ✓ variant, tezlik
- variant, cədvəl
- variant, göstərici
- variant, qrafik
- variant, məcmu

64. Variasiya bölgü sırasında kəmiyyət əlamətinin qiyməti nəyi anladır?

- ✓ variantı
- tezliyi
- sabitliyi
- keyfiyyəti
- nisbi tezliyi

65. Kəmiyyət əlaməti üzrə qruplaşdırmanı təşkil edərkən qrupların sayı asılı olur

- məcmu vahidlərinin fasiləsizliyindən
- qruplaşdırma əlamətinin seçilməsindən və vahidlərin fasilələyindən
- ✓ qruplaşdırma əlamətinin tərəddüd dərəcəsindən və vahidlərin sayından
- qruplaşdırma əlamətinin keyfiyyətindən
- məcmu vahidlərinin keyfiyyətindən

66. Verilənlərdən hansı statistika qrafiklərinin əsas üsürü deyil?

- Miqyas
- Həndəsi işarələr

- Qrafik obraz
- Qrafik sahəsi
- ✓ Ekstropolyasiya

67. Sosial-iqtisadi hadisələrin əlaqə və asılılıqlarını aşkar etmək üçün aparılan qruplaşdırma necə adlanır?

- ✓ Analitik
- Sadə
- Tipik
- Quruluş
- Mürəkkəb

68. Qrupların sayı asılı deyil

- ✓ tədqiqatın vəzifələrindən
- qruplaşdırma əlamətindən
- fasilə kəmiyyətindən
- qruplaşdırma əlamətinin variasiya səviyyəsindən
- məcmunun həcmindən

69. Əgər iki qruplaşdırma bölünmüş qrupların sayına görə fərqlənsə onları hansı qruplaşdırma əsasında müqayisəli şəkildə gətirirlər?

- Interpolyasiya
- Sadə qruplaşdırma
- Mürəkkəb qruplaşdırma
- ✓ Təkrar qruplaşdırma
- Ekstrapolyasiya

70. Statistik bölgü sırasında sonuncu variantın kumulyativ cəkisi nəyə bərabər olur?

- məcmunun nisbi tezliyinə
- ✓ məcmunun həcminə
- məcmunun nisbi dəyişməsinə
- məcmunun fasiləsinə
- məcmunun mütləq dəyişməsinə

71. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

- statistik bölgü sırası qruplaşdırmanın təşkilinin əsas formasıdır
- statistik bölgü sırası öyrənilməyən məcmu vahidlərinin müəyyən qayda ilə düzülüşüdür
- ✓ statistik bölgü sırası öyrənilən məcmu vahidlərinin müəyyən qayda ilə düzülüşüdür
- statistik bölgü sırası öyrənilən məcmu vahidlərinin müşahidə vaxtını müəyyənləşdirən əsas amildir
- statistik bölgü sırası qruplaşdırmanın əsas növüdür

72. 30 firmanın reklam xərcləri içərisində ən yüksək məbləğin 60 min. manat, ən kiçik məbləğin 20 min. manat, təşkil ediləcək qrupların sayı 8 olarsa, onda qruplar üzrə fasilənin kəmiyyəti

- 2 min manat olar
- ✓ 5 min manat olar
- 6 min manat olar
- 3 min manat olar
- 4 min manat olar

73. Öyrənilən hadisənin müəyyən ərazi üzrə yerləşməsini təsvir etmək üçün aşağıdakıların hansından istifadə olunur?

- Fiqurdan
- ✓ Statistik xəritələrdən
- Quruluş diaqramlarından
- Xətti diaqramlardan
- Dairəvilərdən

74. Sadalananlardan kəsilməz qruplaşdırma əlamətini göstərin

- Ailədə uşaqların sayı
- ✓ Əmək haqqı
- Fermer təsərrüfatlarının işçilərinin sayı
- Fəhlələrin tarif dərəcəsi
- Kinoteatrda yerlərin sayı

75. Qrafikin məzmununun sözlə izahı

- Həndəsi işarələrdir
- Qrafikin növüdür
- Qrafikin miqyasıdır
- ✓ Qrafikin eksplikasiyasıdır
- Qrafikin sahəsidir

76. Fasiləli variasiya sırasını hansı qrafiklə vermək olar?

- Kumulyat
- Düz xətt
- Poliqon
- ✓ Histoqram
- Oqiva

77. Diskret variasiya sırasını hansı qrafiklə vermək olar?

- Oqiva
- Düz xətt
- Histoqram
- ✓ Poliqon
- Kumulyat

78. Poliqon qrafik qurulur

- keyfiyyət əlamətləri əsasında
- fasiləli bölgü sıraları əsasında
- ✓ diskret bölgü sırası əsasında
- atributiv əlamətlər əsasında
- artan yekunla sıra əsasında

79. Fasiləsinə görə qruplar.... təşkil edilə bilər

- qruplu və ya quraşlıq
- diskret və ya fasiləsiz
- maksimum və ya minimum
- ✓ açıq və ya qapalı
- sadə və ya mürəkkəb

80. Qrafikin məkan orientirləri aşağıdakı formada verilir

- ✓ Koordinat şəbəkələr sistemi
- Məkan xarakteristikaları
- Ayrı-ayrı nöqtələrin müəyyən ədədlər kimi oxunan xətt
- Qrafik yerləşən müstəvi hissəsi
- Statistik göstəricilər təsvir olunan nöqtə, xətt və fiqurlar məcmusu

81. Fasilə kəmiyyəti müəyyənləşdirilir

- ✓ Fasilənin genişliyinin qruplarının sayına nisbəti kimi

- Variasiya genişliyinin orta kəmiyyətə nisbəti kimi
- Orta kvadratik uzaqlaşmanın orta kəmiyyətə nisbəti kimi
- Fasilənin yuxarı sərhəddinin qrupların sayına nisbəti kimi
- Fasilənin aşağı sərhəddinin qrupların sayına nisbəti kimi

82. Cədvəlin xəbəri nəyi xarakterizə edir?

- Statistika müşahidəsinin obyektini
- Mütləq kəmiyyətləri
- ✓ Öyrənilən obyektə xarakterizə edən göstəriciləri
- Hesablanmış göstəriciləri
- Qruplaşdırmanı

83. İşçilərin yaşına görə bölgüsü

- Çoxamilli qruplaşdırma
- Çoxölçülü qruplaşdırma
- ✓ Quruluş qruplaşdırmasıdır
- Tipik qruplaşdırma
- kombinasiyalı qruplaşdırma

84. Həyat səviyyəsinin tipinə görə regionun ev təsərrüfatlarının bölgüsü

- kombinasiyalı qruplaşdırma
- Quruluş qruplaşdırmasıdır
- ✓ Tipik qruplaşdırma
- Çoxölçülü qruplaşdırma
- Çoxamilli qruplaşdırma

85. A rayonu üzrə aşağıdakı məlumat verilmişdir: 2005 - 110, 2006 - 115, 2007 - 120, 2008 - 125, 2009 - 130, 2010 - 135, 2008-ci il üzrə silsiləvi dinamika nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- ✓ 104.2
- 109
- 104
- 113,6
- 103.8

86. A bölgəsində il ərzində doğulanların sayı 120 nəfər, bağlanmış nigahların sayı 90, nigah pozulmalarının sayı 25, ölənlərin sayı 80, əhalinin orta illik sayı isə 10500 nəfər olmuşdur. Doğum üzrə intensiv nisbi kəmiyyəti hesablamalı (%-lə)

- ✓ 11.4
- 8.6
- 7.9
- 7.6
- 2.4

87. A bölgəsində il ərzində doğulanların sayı 120 nəfər, bağlanmış nigahların sayı 90, nigah pozulmalarının sayı 25, ölənlərin sayı 80, əhalinin orta illik sayı isə 10500 nəfər olmuşdur. Ölüm üzrə intensiv nisbi kəmiyyəti hesablamalı (%-lə)

- 2.4
- 11.4
- ✓ 7.6
- 7.9
- 8.6

88. A bölgəsində il ərzində doğulanların sayı 120 nəfər, bağlanmış nigahların sayı 90, nigah pozulmalarının sayı 25, ölənlərin sayı 80, əhalinin orta illik sayı isə 10500 nəfər olmuşdur. Nigah üzrə intensiv nisbi kəmiyyəti hesablamalı (%-lə)

- ✓ 8.6
- 2.4

- 7.9
- 7.6
- 11.4

89. Hadisənin zamanda dəyişməsinə xarakterizə edən nisbi kəmiyyət -

- Koordinasiya nisbi kəmiyyətidir
- Müqayisə nisbi kəmiyyətidir
- Quruluş nisbi kəmiyyətidir
- ✓ Dinamika nisbi kəmiyyətidir
- İntensivlik nisbi kəmiyyətidir

90. Öyrənilən məcmunun hissələrinin bir-birinə nisbətini xarakterizə edən nisbi kəmiyyət -

- ✓ Koordinasiya nisbi kəmiyyətidir
- Dinamika nisbi kəmiyyətidir
- Müqayisə nisbi kəmiyyətidir
- İntensivlik nisbi kəmiyyətidir
- Quruluş nisbi kəmiyyətidir

91. Baş məcmuda hər hansı hadisənin xüsusi çəkisini xarakterizə edən nisbi kəmiyyət -

- ✓ Quruluş nisbi kəmiyyətidir
- Dinamika nisbi kəmiyyətidir
- Koordinasiya nisbi kəmiyyətidir
- İntensivlik nisbi kəmiyyətidir
- Müqayisə nisbi kəmiyyətidir

92. A bölgəsində il ərzində doğulanların sayı 120 nəfər, bağlanmış nigahların sayı 90, nigah pozulmalarının sayı 25, ölənlərin sayı 80, əhalinin orta illik sayı isə 10500 nəfər olmuşdur. Nigah pozulmaları üzrə intensiv nisbi kəmiyyəti hesablamalı (%-lə)

- 8.6
- 7.6
- 11.4
- 7.9
- ✓ 2.4

93. Verilənlərdən hansı intensivlik nisbi kəmiyyətinə aiddir?

- ÜDM-də sənaye məhsulunun xüsusi çəkisi
- hər 100 həkimə düşən tibb bacılarının sayı
- ✓ əhalinin hər 1000 nəfərinə doğulan uşaqların sayı
- firmanın 100 işçisinə düşən xidmətədicilərin sayı
- müəyyən növ məhsulun məsrəfi arasındakı nisbət

94. Mart, aprel, may, iyun ayları üzrə silsiləvi qaydada dinamika nisbi kəmiyyəti hesablanmışdır. Hesablanan göstəricilər aşağıdakı kimi olmuşdur: 1,21; 1,32; 1,16; 1,26. May ayı üçün əsas qaydada dinamika nisbi kəmiyyətini hesablayın.

- 1.18
- ✓ 1.85
- 1.53
- 0.96
- 0.88

95. A rayonu üzrə aşağıdakı məlumat verilmişdir: 2005 - 110; 2006 - 115; 2007 - 120; 2008 - 125; 2009 - 130; 2010 - 135; 2010-cu il üzrə silsiləvi dinamika nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 104.5
- ✓ 103.8
- 104

- 122,7
- 104.2

96. c

Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (Mln. man).

Göstəricilər	əsas dövr	Hesabat dövrü
Məhsul istehsalı	500	550
O cümlədən, Sənaye	290	280
Kənd təsərrüfatı	210	270

Kənd təsərrüfatı məhsulunun dinamika nisbi kəmiyyətini hesablayın.

- 110
- 42
- ✓ 128.6
- 96.5
- 49.1

97. A bölgəsində yanvarın 1-nə kişilərin sayı 25500 nəfər, qadınların sayı 27500 nəfər, cəmi əhalinin sayı isə 53000 nəfər olmuşdur. Koordinasiya nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 860
- ✓ 1078
- 481
- 912
- 519

98. Plan tapşırıq nisbi kəmiyyətinin 1.10, planın yerinə yetirilməsi nisbi kəmiyyətinin 0.90 olduğunu bilərək dinamika nisbi kəmiyyətinin hesablayın

- 2
- 0.2
- 0.9
- 81.82
- ✓ 0.99

99. a

Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (Mln. man).

Göstəricilər	əsas dövr	Hesabat dövrü
Məhsul istehsalı	500	550
O cümlədən, Sənaye	290	280
Kənd təsərrüfatı	210	270

Məlumat əsasən əsas dövrdə sənaye məhsulunun xüsusi çəkisini müəyyən edin (faizlə):

- 51
- 96.5
- 42
- 138
- ✓ 58

100. Regionun xarici ticarəti aşağıdakı məlumatlarla xarakterizə olunur:

	əsas dövr	Hesabat dövrü
Cəmi – mlrd. doll		
Dövriyyə	151,4	155,0
İxrac	89,1	87,4
İdxal	62,3	67,6

Regionun xarici ticaretinin təhlili üçün nisbi kəmiyyətlərin hansı növləri istifadə oluna bilər? Düzgün variantı seçin.

1. Quruluş nisbi kəmiyyəti
2. Müqayisə nisbi kəmiyyəti
3. Koordinasiya nisbi kəmiyyəti
4. Dinamika nisbi kəmiyyəti
5. İntensivlik nisbi kəmiyyəti

- 1, 2, 4
- ✓ 1, 3, 4
- 2, 4, 5
- 3, 4, 5
- 2, 3, 5

101. Məhsul istehsalı aşağıdakı məlumatlarla xarakterizə olunur:

	2007	2008	2009
Məhsul istehsalı, mln. ədəd	30,1	34,9	44,3

2009 il üçün əsas dinamika nisbi kəmiyyətini müəyyən edin.

- 1.159
- 1.705
- 1.269
- 0.788
- ✓ 1.471

102.

Verilənlər: taxılın əkin sahəsi-150 hektar, pambığın əkin sahəsi- 80 hektar, kartofun əkin sahəsi-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkilərinin əkin sahəsi-110 hektar, yem bitkilərinin əkin sahəsi- 120 hektar. Yem bitkiləri üzrə quruluş nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 15.1
- ✓ 22.6
- 28.3
- 20.8
- 13.2

103.

Verilənlər: taxılın əkin sahəsi-150 hektar, pambığın əkin sahəsi- 80 hektar, kartofun əkin sahəsi-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkilərinin əkin sahəsi-110 hektar, yem bitkilərinin əkin sahəsi- 120 hektar. Kartof üzrə quruluş nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 28.3
- ✓ 13.2
- 15.1
- 20.8
- 22.6

104.

Verilənlər: taxılın əkin sahəsi-150 hektar, pambığın əkin sahəsi- 80 hektar, kartofun əkin sahəsi-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkilərinin əkin sahəsi-110 hektar, yem bitkilərinin əkin sahəsi- 120 hektar. Pambıq üzrə quruluş nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- ✓ 15.1
- 28.3
- 13.2
- 22.6
- 20.8

105.

Məhsul istehsalı haqqında məlumatlar verilmişdir

İllər	2005	2006	2007	2008	2009	2010
İstehsal edilmişdir, min. ədəd	95	79	83	86	98	84

2007-ci ildə əsas dinamika nisbi kəmiyyəti nəyə bərabər olar

- 1.05
- 1.04
- 0.97
- 1.62
- ✓ 0.87

106. b

Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (Mln. man).

Göstəricilər	əsas dövr	Hesabat dövrü
Məhsul istehsalı	500	550
• cümlədən, Sənaye	290	280
Kənd təsərrüfatı	210	270

Hər iki dövr üzrə sənaye məhsulunu baza qəbul etməklə koordinasiya nisbi kəmiyyətini müəyyən edin

- 96.5; 128.7
- 103.6; 77.7
- 96.5; 128.6
- ✓ 72.4; 96.4
- 50.9; 58.0

107. Verilən nisbi kəmiyyətlərdən hansı öyrənilən hadisənin yayılma dərəcəsini xarakterizə edir?

- Koordinasiya
- ✓ Intensivlik
- Dinamika
- Quruluş
- Müqayisə

108. Planın yerinə yetirilməsi və plan-təpşiriq nisbi kəmiyyətlərinin hasilinə bərabər olan nisbi kəmiyyət

- Müqayisə
- ✓ Dinamika
- Quruluş
- İntensivlik
- Koordinasiya

109. 2010-cu il üzrə ət və ət məhsullarının istehlakı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir: Azərbaycan Respublikası-32 kq, Rusiya Federasiyası-67 kq, Avstraliya-123 kq, Avstriya-97 kq, Belarus-77 kq, Qazaxstan-65 kq. Azərbaycan Respublikası ilə Avstraliya arasında müqayisə nisbi kəmiyyətini hesablamalı
- 41.6
  - ✓ 26
  - 47.8
  - 33
  - 49.2
110. 2010-cu il üzrə ət və ət məhsullarının istehlakı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir: Azərbaycan Respublikası-32 kq, Rusiya Federasiyası-67 kq, Avstraliya-123 kq, Avstriya-97 kq, Belarus-77 kq, Qazaxstan-65 kq. Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında müqayisə nisbi kəmiyyətini hesablamalı
- ✓ 47.8
  - 49.2
  - 26
  - 33
  - 41.6
111. Qadınların sayının 1510 nəfər, kişilərin sayının 1700 nəfər, əhalinin sayının 3210 nəfər olduğunu bilərək koordinasiya nisbi kəmiyyətini hesablayın (faizlə).
- ✓ 88.82
  - 188.82
  - 212.58
  - 52.96
  - 47.04
112. Müəssisədə hesabat dövründə 500 qramlıq bankada 200 min ədəd, 250 qramlıq bankada isə 100 min ədəd tomat sousu istehsal edilmişdir. Şərti ölçüdə neçə min ədəd 1000 qramlıq tomat sousu istehsal edilmişdir
- 250
  - ✓ 125
  - 150
  - 185
  - 300
113. Əhalinin tibb müəssisələri ilə təminatı göstəricisi hansı nisbi kəmiyyətdir?
- sosial
  - ✓ intensivlik
  - quruluş
  - müqayisə
  - koordinasiya
114. Verilənlərdən hansı koordinasiya nisbi kəmiyyətinə aiddir?
- müəyyən növ məhsulun məsrəfi arasındakı nisbət
  - əhalinin hər 1000 nəfərinə düşən ölənlərin sayı
  - ✓ fərmaların 100 fəhləsinə düşən mühəndis-texniki işçilərin sayı
  - büdcə daxilolmalarında əlavə dəyər vergisinin payı
  - büdcə kəsirinin ümumi daxili məhsulda xüsusi çəkisi
115. İntensivlik nisbi kəmiyyətinə misal ola bilər
- Tamın hissələrinin həmin hissələr arasından götürülmüş bir hissəyə nisbəti
  - Əhalinin tərkibində kişi və qadınların xüsusi çəkisi
  - ✓ Əhalinin hər nəfərinə istehlakın səviyyəsi
  - A obyektinin eyni əlamətinin B obyektinin eyni əlamətinə nisbəti
  - Əhalinin cins tərkibi

116. Statistik məcmu əlamətinin dispersiyasının 600-ə, məcmunun həcminin 10-a, əlamətin fərdi qiymətlərinin kvadratlarının cəminin 6250-ə bərabər olduğunu bilərək əlamətin orta kəmiyyətini hesablayın

- 7
- 4
- 9
- 8
- √ 5

117. 2010-cu il üzrə ət və ət məhsullarının istehlakı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir: Azərbaycan Respublikası-32 kq, Rusiya Federasiyası-67 kq, Avstraliya-123 kq, Avstriya-97 kq, Belarus-77 kq, Qazaxstan-65 kq. Azərbaycan Respublikası ilə Belarus arasında müqayisə nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 33
- 49.2
- 47.8
- √ 41.6
- 26

118. Ticarət mağazalarının mənfəətin həcminə görə bölgüsü aşağıdakı cədvəldə verilmişdir. Bu məlumatlara əsasən dördüncü variantın artan yekunla (kumulyativ) çəkisini hesablayın:

Mənfəətin həcminə görə ticarət mağazalarının bölgüsü, mln. manat	Ticarət mağazalarının nisbi tezliyi
2-4	0.13
4-6	0.12
6-8	0.18
8-10	0.15
10-12	0.16
12-14	0.14
14-16	0.12

- 0.57
- 0.43
- √ 0.58
- 0.88
- 0.25

119. Sığorta sığorta ödəmələrinin həcminə görə aşağıdakı kimi qruplaşdırılmışdır. Bu məlumatlara əsasən birinci kvartili hesablayın.

Sığorta ödəmələrinin həcminə görə sığorta şirkətlərinin bölgüsü, mln. manat	Ticarət mağazalarının sayı
4-6	10
6-8	10
8-10	8
10-12	12

- 10
- 8

- 4
- 3
- √ 6

120. Səhmdar cəmiyyətləri nizamnamə kapitalının həcminə görə aşağıdakı kimi qruplaşdırılmışdır. Bu məlumatlara əsasən birinci kvartil hesablayın:

Nizamnamə kapitalının həcminə görə səhmdar cəmiyyətlərinin bölgüsü, mln. manat	Səhmdar cəmiyyətlərinin sayı
6-8	5
8-10	15
10-12	10
12-14	10

- √ 8.7
- 10
- 6
- 8
- 14

121. Kiçik müəssisələri mənfəətin həcminə görə qruplaşdırılmışdır. Bu məlumatlara əsasən beşinci variantın artan yekunla (kumulyativ) çəkisini hesablayın:

Mənfəətin həcminə görə kiçik müəssisələrin bölgüsü, mln. manat	Kiçik müəssisələrin sayı
1-3	12
3-5	13
5-7	16
7-9	17
9-11	12
11-13	16
13-15	14

- √ 0.70
- 0.82
- 1.00
- 0.57
- 0.25

122. Aşağıdakı məlumata əsasən orta məhsul istehsalını hesablayın:

Məhsul istehsalına görə
işçi qrupları, ədəd

10-12
12-14
14-16
16-18
18-20
20-22
22-24
Yekun

İşçilərin sayı,
nəfər

5
15
25
32
10
8
5
100

- 17.35
- 16.87
- √ 16.42
- 16.02
- 15.62

123. Aşağıdakı məlumata əsasən modanı hesablayın:

Məhsul istehsalına görə
işçi qrupları, ədəd

10-12
12-14
14-16
16-18
18-20
20-22
22-24
Yekun

İşçilərin sayı,
nəfər

5
15
25
32
10
8
5
100

- 16.59
- 16.26
- √ 16.48
- 15.87
- 15.21

124. Aşağıdakı məlumatlara əsasən mediananı hesablayın:

Məhsul istehsalına görə

işçi qrupları, ədəd

10-12

12-14

14-16

16-18

18-20

20-22

22-24

Yekun

İşçilərin sayı,

nəfər

5

15

25

32

10

8

5

100

- 16.98
- √ 16.31
- 16.85
- 15.86
- 16.21

125. Şirkət qiymətləri 100 manat və 180 manat olmaqla iki növ səhmin alınması üçün eyni məbləğdə pul vəsaiti ayırmışdır. Alınmış səhmlərin orta qiyməti hansı orta kəmiyyət kimi hesablanılmalıdır

- Hesabi orta kəmiyyət
- √ Harmonik orta kəmiyyət
- Həndəsi orta kəmiyyət
- xronoloji orta kəmiyyət
- Çəkili hesabi orta kəmiyyət

126. Sadə hesabi orta o zaman tətbiq olunur ki:

- məlumatlar qruplaşdırılmış olur
- Məlumat olmasın
- İkinci göstəricilər olmasın
- √ Məlumatlar qruplaşdırılmasın
- Ümumi yekunda hər bir kateqoriyanın xüsusi çəkisi hesablasın

127. Bir müəssisədə işləyən 5 işçi eyni dəzgahla, eyni vaxtda 1-ci işçi 10 ədəd, 2-ci işçi 12 ədəd, 3-cü işçi 15 ədəd, 4-cü işçi 6 ədəd, 5-ci işçi isə 14 ədəd məhsul istehsal etmişdir. Orta məsuldarlığı hesablayın

- √ 11.4
- 11.25
- 9.5
- 12.2
- 10.2

128. Variantların çəkirlərə hasilinin cəminin çəkirlərin cəminə nisbətindən alınan göstərici statistikada necə adlanır?

- sadə hesabi orta kəmiyyət
- ✓ çəkili hesabi orta kəmiyyət
- çəkili xronoloji kəmiyyət
- çəkili harmonik orta kəmiyyət
- sadə harmonik orta kəmiyyət

129. Dövrüyyə vəsaitlərinin qalığı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (min man 1.01- 130 1.02 – 140 1.03 - 150 1.04 - 190 1.05 – 210 Xronoloji orta kəmiyyəti müəyyən edin

- 159
- ✓ 162,5
- 160
- 145
- 164,5

130. Xronoloji orta kəmiyyət hesablanır

- Bərabər fasiləli bölgü sıralarında
- Bərabər fasiləli olmayan dinamik sıralarında
- ✓ Bərabər fasiləli an dinamika sıralarında
- Çəkilər məlum olmadıqda
- Bərabər fasiləli olmayan an dinamika sıralarında

131. Sıranın əlamətlərinin bütün qiymətlərini eyni bir kəmiyyət qədər artırırsa, onda hesabi orta

- Dəyişməyəcək
- Eyni dəfə azalacaq
- Eyni dəfə artacaq
- ✓ Eyni kəmiyyət qədər artacaq
- Eyni kəmiyyət qədər azalacaq

132. Bir müəsisədə işçilərin tarif dərəcələri haqda məlumatlar verilmişdir. 5; 2; 3; 6; 5; 4; 2; 4; 3. Məlumata əsasən mediananı müəyyən edin

- 6
- 5
- ✓ 4
- 3
- 2

133. Bir müəsisədə 5 işçinin tarif dərəcələri haqda məlumatlar verilmişdir. 4; 3; 6; 2; 5. Məlumata əsasən dispersiyanı müəyyən edin

- ✓ 2
- 1.2
- 3
- 1
- 5.1

134. Əlamətin dispersiyası 400-ə, vahidlərin sayı 20-yə, əlamətin fərdi qiymətlərinin kvadratlarının cəmi 12500 -ə bərabərdir. Orta kəmiyyəti hesablayın

- ✓ 15
- 150
- 1.5
- 20
- 2

135. Diskret bölgü sırası üzrə medianı tapın :

x	f
4	3
5	7
7	2
9	1

- 1
- 7
- 4
- √ 5
- 3

136. Fəhlələrin tarif dərəcəsinə görə aşağıdakı bölgüsü verilmişdir: Orta tarif dərəcəsinə tapın:

Tarif dərəcəsi	1	2	3	4	5	6	-
Fəhlələrin sayı	12	28	26	19	12	3	100

- √ 3
- 3,5
- 0
- 5,00
- 4.76

137. Bir ticarət təşkilatının mal qalığı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir, mln. manat. Bu məlumatlara əsasən ticarət təşkilatının mal qalığının orta həcmi hesablayın:

01.01.2016	01.02.2016	01.03.2016	01.04.2016	01.05.2016
8.0	7.0	6.0	9.0	10.0

- 7.1
- 7.2
- 10.0
- 8.9
- √ 7.8

138. Bir müəssisədə 5 işçinin tarif dərəcələri haqqında məlumatlar verilmişdir. 4; 3; 6; 2; 5;. Məlumat əsasən orta xətti uzaqlaşmanı müəyyən edin

- 2.2
- 3
- 0.2
- √ 1.2
- 1.6

139. Statistik məcmu əlamətinin dispersiyasının 600-ə, məcmunun həcmi 10-a, əlamətin fərdi qiymətlərinin kvadratlarının cəminin 6250-ə bərabər olduğunu bilərək əlamətin orta kəmiyyətini hesablayın

- 9
- 8
- 4
- √ 5
- 7

140. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

- variantların fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən kənarlaşmalarının cəmi mənfi birə bərabərdir
- variantların fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən kənarlaşmalarının cəmlənmək olmaz
- ✓ variantların fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən kənarlaşmalarının cəmi sıfıra bərabərdir
- variantların fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən kənarlaşmalarının cəmi birə bərabərdir
- variantların fərdi qiymətləri əsasında orta kəmiyyət hesablanır

141. Normal bölgədə müəssisələrin sayı 20, orta məhsul istehsalının isə 250 ədəd olduğunu bilərək mediananı hesablayın

- ✓ 250
- 125
- 230
- 270
- 12.5

142. Əlaçların hissəsi 60%, əlaç olmayanların hissəsi isə 40%-dir. əlamətin orta kəmiyyətini hesablayın (əmsalla)

- 0.34
- 0.24
- ✓ 0.6
- 0.5
- 1

143. Mediana olan variantda fasilənin aşağı sərhəddinin 110, fasilənin böyüklüyünün 10, sıranın çəkirlərinin cəmini 400, mediana olan variantdan əvvəl gələn variantların artan yekunla çəkirlərinin cəmini 73, mediana olan variantın çəkirlərinin 130 olduğunu bilərək mediananı hesablayın?

- ✓ 119,8
- 1443
- 1456
- 1348
- 1275

144. Moda olan variantda fasilənin aşağı sərhəddinin 110, fasilənin böyüklüyünün 10, moda olan variantdan əvvəlki variantın çəkirlərinin 70, moda olan variantın çəkirlərinin 130, moda olan variantdan sonra gələn variantın çəkirlərinin 90 olduğunu bilərək modanı hesablayın?

- ✓ 116
- 19
- 145
- 134
- 123

145. Aşağıdakı bölgü sırası verilmişdir: _____ Bu məlumatlar əsasında medianı hesablayın:

Fəhlələrin tarif dərəcəsi	2	3	4	5	6
Fəhlələrin sayı	8	16	17	19	7

- 2
- 5
- 3
- ✓ 4
- 7

146. İş stajına görə fəhlələrin aşağıdakı bölgüsü verilmişdir

İş stacısı, il	5-ə qədər	5-10	10-15	15-20
İşçilərin sayı	2	6	15	7

Bu məlumatlara əsasən işçilərin orta iş stacısını hesablayın:

- √ 12;
- 11.
- 14;
- 10;
- 17;

147.

2009-cu ilin yay sessiyasının nəticələri əsasında statistika fənni üzrə tələbələrin bilikləri aşağıdakı kimi qiymətləndirilmişdir: Bu məlumatlara əsasən tələbələrin orta balı hansı düsturla hesablanılmalıdır:

Qiymət balı	2	3	4	5	Cəmi
Tələbələrin sayı	3	17	6	7	33

- √ Hesabi ortanın çəkili düsturu ilə
- Xronoloji ortanın sadə düsturu ilə;
- Kvadratik ortanın düsturu ilə;
- Həndəsi orta düsturu ilə;
- Hesabi ortanın sadə düsturu ilə;

148.

Aşağıdakı bölgü sırası verilmişdir:

İşçilərin tərif dərəcəsi	2	3	4	5	6
İşçilərin sayı	9	26	27	29	31

Medianı hesablayın:

- 3
- 31
- 6
- 26
- √ 4

149.

Bir briqadada işləyən işçilərdən 1-ci bir məmulatın hazırlanmasına 3 dəqiqə, 2-ci 4 dəqiqə, 3-cü 3,5 dəqiqə, 4-cü 5 dəqiqə sərf edərsə, briqadanın bir məmulatın hazırlanmasına sərf etdiyi orta müddəti hesablamaq üçün hansı orta kəmiyyətdən istifadə olunmalıdır:

- √ Sadə harmonik orta kəmiyyət
- Çəkili harmonik orta kəmiyyət;;
- Çəkili hesabi orta kəmiyyət;
- Hesabi orta kəmiyyət;
- Həndəsi orta kəmiyyət;

150.

c

1. Regionda seçmə qaydada ailələrin illik gəlirlərinə görə qruplaşdırılmış ve aşağıdakı bölgü alınmışdır?

Gəlirlərin illik həcminə görə ailə qrupları, min. man	Ailələrin sayı
2-4	6
4-6	10
6-8	5
8-10	4
10-12	3
12-14	2
	30

Bu məlumata əsasən orta illik gəlir ne qədər olar?

- 5
- ✓ 6.6
- 6.9;
- 3
- 7.2

151.

Ailə üzvlərinin hər bir üzvünə düşən məcmu gəlirlərin həcminə görə ailələrin aşağıdakı bölgüsü verilmişdir: Ailə üzvlərinin hər nəfərinə düşən gəlirin modasını müəyyən edin:

Ailə üzvlərinin hər birinə düşən məcmu gəlirlərin həcmi, man	65	800	110	130	160	160-dan çox
Ailələrin sayı yekunına görə %-lə	5	12	42	19	10	12

- ✓ 110
- 90
- 130
- 42
- 160

152.

Aşağıdakı bölgü sırası verilmişdir: _____ Bu məlumatlar əsasında fəhlələrin orta tarif dərəcəsinə hesablayın

Fəhlələrin tarif dərəcəsi	2	3	4	5	6
Fəhlələrin sayı	8	16	17	19	7

- 3
- 5.07
- ✓ 4.01
- 2.04
- 4.2

153.

Aşağıdakı bölgü sırası verilmişdir: _____ Bu məlumatlar əsasında modanı hesablayın:

Fəhlələrin tarif dərəcəsi	2	3	4	5	6
Fəhlələrin sayı	8	16	17	19	7

- √ 5
- 1
- 7
- 4
- 3

154. Aşağıdakı bölgü sırası verilmişdir: _____ Bölgü sırasının növünü müəyyənləşdirin:

Fəhlələrin tarif dərəcəsi	2	3	4	5	6
Fəhlələrin sayı	8	16	17	19	7

- Ranjiləşdirilmiş
- √ Diskret
- Fasiləsiz
- Atributiv
- An

155. h

1. Aşağıdakı məlumatın medianasını hesablayın.

Məhsul istehsalına görə işçi qrupları, qadın	İşçilərin sayı, nəfər
10-12	5
12-14	15
14-16	25
16-18	32
18-20	10
20-22	8
22-24	5
Yekun	100

- 16.21
- 16.98
- √ 16.31

- 16.85
- 15.86

156. g

1. Aşğıdaki m?lumata ?sas?n modanı hesablayn.

M?hsul istehsalına g?r? iřçi qrupları, ?d?d	İřçilerin sayı, n?f?r
10-12	5
12-14	15
14-16	25
16-18	32
18-20	10
20-22	8
22-24	5
Yekun	100

- √ 16.48
- 16.26
- 15.87
- 16.59
- 15.21

157. s

1. Aşğıdaki m?lumata ?sas?n orta m?hsul istehsalını hesaplayn.

M?hsul istehsalına gör? işçi qrupları, ?d?d	İşçil?rin sayı, n?f?r
10-12	5
12-14	15
14-16	25
16-18	32
18-20	10
20-22	8
22-24	5
Yekun	100

- 17.35
- 15.62
- 16.02
- 16.87
- √ 16.42

158. Diskret bölgü sırası üzrö modanı tapın :

x	φ
4	3
5	7
7	2
9	1

- 4
- 7
- √ 5
- 3
- 1

159. m

S?hmdar c?miyy?tl?ri nizamnam? kapitalinin h?cmin? g?r? a?agıdaki kimi qruplaşdırılmışdır.

Nizamnam? kapitalinin h?cmin? g?r?	S?hmdar c?miyy?tl?rinin sayı
6-8	5
8-10	15
10-12	10
12-14	10

Bu m?lumatlara ?sas?n birinci kvartili hesablayın.

- 10
- √ 8.7
- 14
- 6
- 8

160. n

Sığorta şirk?tl?ri sığorta ödəm?l?rinin h?cmin? g?r? a?agıdaki kimi qruplaşdırılmışdır.

Sığorta şirk?tl?rinin h?cmin? g?r?	Sığorta şirk?tl?rinin bölgüsü, mln. manat	Ticar?t mağazalarının sayı
4-6		10
6-8		10
8-10		8
10-12		12

Bu m?lumatlara ?sas?n birinci kvartili hesablayın.

- √ 6
- 4
- 8
- 10
- 3

161. b

Ticar?t mağazalarının m?nf??tin h?cmin? g?r? bölgüsü a?agıdaki c?dv?ld? verilmişdir

M?nf??tin h?cmin? g?r?	Ticar?t mağazalarının nisbi tezliyi
2-4	0.13
4-6	0.12
6-8	0.18
8-10	0.15
10-12	0.16
12-14	0.14
14-16	0.12

Bu m?lumatlara ?sas?n dördüncü variantın artan yekunla (kumulyativ) ç?kisini hesablayın.

- 0.43
- 0.57
- √ 0.58

- 0.88
- 0.25

162. v

Mersedes E 200 markalı avtomobillərin təmirarası getdiyi məsafəyi görə bölgüsü aşağıdakı kimi olmuşdur.

Təmirarası gedilən məsafə, km	10- 20	20-30	30-40	40-50	50-60
Avtomobillərin sayı	20	60	50	30	20

Bu məlumatlara əsasən ikinci kvartili (mediananı) hesablayın:

- 33
- 42
- ✓ 32
- 30
- 31

163. Regionda əhalinin ilin əvvəlinə olan sayı 250 min nəfər, ilin sonuna isə 260 min nəfər olmuşdur. Dövr ərzində 15 min nəfər doğulmuşdur. Əhalinin orta sayını müəyyən edin

- ✓ 255
- 260
- 251.5
- 262.5
- 250

164. Hər ayın əvvəlinə dövriyyə vəsaitlərinin qalığı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: 1.04 – 200 1.05-220 1.06-240 1.07 – 260 Xronoloji orta kəmiyyəti müəyyən edin

- 236
- 231
- ✓ 230
- 232
- 235

165. Əmək haqqının səviyyəsinə görə işçilər belə qruplaşdırılmışdır (min manat): 1-3, 3-5, 5-7, 7-9, 9-11. Buna uyğun olaraq işçilərin bölgüsü müvafiq olaraq 2;2;3;5;4 nəfər təşkil etmişdir. Bu məlumatlara əsasən mediananı hesablayın

- 4.5
- ✓ 7.4
- 7.5
- 8.9
- 9.6

166. Əlamətin fərdi qiymətlərinin kvadratlarının orta səviyyəsinin 200-ə, dispersiyasının 100-ə bərabər olduğunu bilərək əlamətin orta kəmiyyətini hesablayın

- 40
- 19
- ✓ 10
- 30
- 20

167. Briqadada iş stajları uyğun olaraq 2,4,5,6,7,8,10 olan 7 nəfər vardır. Medianı müəyyən edin

- 10
- ✓ 6

- 5
- 7
- 8

168. Əgər əlamətin bütün fərdi qiymətlərini 5 vahid artırısaq, onda orta kəmiyyət

- Orta kəmiyyətin dəyişməsi haqqında fikir söyləmək olmaz
- ✓ 5 vahid artar
- 5 dəfə artar
- 5 dəfə azalar
- Dəyişməz

169. Mağazada mal qalığı haqqındakı məlumatlar ilin əvvəlinə və axirina verilsə orta mal qalığını hansı düsturla hesablayırlar?

- harmonik orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə
- hesabı orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə
- ✓ hesabı orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə
- xronoloji orta kəmiyyətin düsturu ilə
- harmonik orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə

170. Verilənlər: Mağazada mal qalığı 01.01.2012-1500; 01.02.2012-1800; 01.03.2012-2000; 01.04.2012-1700. Bu məlumat əsasında orta mal qalığını hansı düsturla hesablayırlar?

- harmonik orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə
- ✓ xronoloji orta kəmiyyətin düsturu ilə
- hesabı orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə
- hesabı orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə
- harmonik orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə

171. Verilənlər:Mağazada mal qalığı 01.01.2012-1500; 01.02.2012-1800; 01.03.2012-2000; 01.04.2012-1700. Mağazada orta mal qalığını hesablayın

- 1170
- 1750
- ✓ 1800
- 1850
- 1250

172. Statistika fənni üzrə bir qrupun 10 tələbəsinin imtahan ballarının bölgüsü aşağıdakı kimidir: 10;9;6;10;9;10;7;10;9;10; orta balı hesablayın.

- ✓ 9
- 10
- 20
- 1
- 15

173. 7 vahiddən ibarət məcmu üçün $\sum x = 49$ – a bərabərdirsə, hesabi ortanı tapın

- ✓ 7
- 72
- 50
- 4
- 49

174. İşçilər iş stajına görə sıralanmışdır: 2;1;3;7;6;11;9;10. Bu məlumatlara əsasən mediananı hesablayın

- 7
- 5
- ✓ 6.5

- 6
- 7.5

- 175.** Birinci firmada satılan kompyuterlərin sayı 4 ədəd, ikinci firmada 5 ədəd, üçüncü firmada isə 3 ədəd olmuşdur. Hər bir firmada kompyuterlərin satış qiyməti isə müvafiq olaraq 300 manat, 500 manat və 400 manat olmuşdur. Firmalar üzrə ümumilikdə kompyuterin orta satış qiymətini hesablayın
- 120 manat
  - 500 manat
  - ✓ 408 manat
  - 308 manat
  - 600 manat
- 176.** Normal bölgüdə müəssisələrin sayı 10, orta məhsul istehsalının isə 15 ədəd olduğunu bilərək modanı hesablayın
- ✓ 15
  - 5
  - 7.5
  - 150
  - 1.5
- 177.** Əlamətin bütün fərdi qiymətlərini 8 dəfə azaltsaq, tezlikləri isə 2 dəfə artırısaq, orta kəmiyyətin qiyməti
- ✓ 8 dəfə azalır
  - 16 dəfə azalar
  - Dəyişməz
  - 2 dəfə artar
  - 10 dəfə azalar
- 178.** Əgər əlamətin bütün qiymətlərinin çəkilərini (tezliklərini) 15 dəfə artırısaq, onda orta kəmiyyətin qiyməti
- ✓ Dəyişməz
  - Orta kəmiyyətin dəyişməsi haqqında fikir söyləmək olmaz
  - 15 vahid azalar
  - Orta kəmiyyət 15 vahid artar
  - 0-a bərabər olar
- 179.** Bir sığorta şirkətinin aprel ayının 1-dən 15-ə qədər işçilərinin sayı 20 nəfər, 16-dan 25-ə qədər 15 nəfər, 26-dan 30-a qədər 30 nəfər olmuşdur. Bu məlumatlara əsasən aprel ayı üçün işçilərin orta siyahı sayını hesablayın
- ✓ 20
  - 22
  - 21
  - 16
  - 15
- 180.** Moda olan variantda fasilənin aşağı sərhəddi 10, fasilə kəmiyyəti 2, moda olan variantın çəkisi 120, moda olan çəkidən əvvəlki çəki 110, sonrakı çəki isə 80 olmuşdur.. Məlumatə əsasən modanı müəyyən edin
- 11.58
  - 14
  - ✓ 10.4
  - 12.6
  - 9.6
- 181.** Moda olan variantda fasilənin aşağı sərhəddi 20, fasilə kəmiyyəti 4, moda olan variantın çəkisi 120, moda olan çəkidən əvvəlki çəki 110, sonrakı çəki isə 80 olmuşdur.. Məlumatə əsasən modanı müəyyən edin
- ✓ 20.8
  - 28.28
  - 25.67

- 22.65
  - 21.29
- 182.** Moda olan variantda fasilənin aşağı sərhəddi 25, fasilə kəmiyyəti 5, moda olan variantın çəkisi 20, moda olan çəkідən əvvəlki çəki 15, sonrakı çəki isə 10 olmuşdur. Məlumatə əsasən modanı müəyyən edin
- √ 26.67
  - 25.97
  - 25.67
  - 27.92
  - 25.21
- 183.** Bir müəsisədə 24 işçinin tarif dərəcələri haqda məlumatlar verilmişdir. 4; 3; 6; 4; 4; 2; 3; 5; 4; 4; 5; 2; 3; 4; 4; 5; 2; 3; 6; 5; 4; 2; 4; 3. Məlumatə əsasən modanı müəyyən edin
- 6
  - 5
  - √ 4
  - 3
  - 2
- 184.** Bazarda 1200 manatlıq tərəvəz və 2000 manatlıq meyvə satılmışdır. Tərəvəzin 1 kq-ı 5 manat, meyvənin 1 kq-ı 10 manata olmuşdur. Satılmış məhsulun orta qiymətini müəyyən edin
- 8.1
  - √ 7.3
  - 8.7
  - 7.65
  - 8.15
- 185.** İşçilər iş stajına görə sıralanmışdır: 2;1;3;7;6;11;9;10. Bu məlumatlara əsasən mediananı hesablayın
- 4.5
  - 5.5
  - √ 6.5
  - 9.5
  - 3.5
- 186.** Sıranın hər bir variantı 10 dəfə artırılmışdır. Bu halda orta kəmiyyət
- √ 10 dəfə artacaq
  - 10 artacaq
  - 10 dəfə azalacaq
  - 100 artacaq
  - dəyişməyəcək
- 187.** Əlamətin fərdi qiymətlərindən ondan kənarlaşmaları cəminin 0 – ra bərabər olması xüsusiyyəti hansı göstəriciyə xasdır?
- √ Hesabi orta
  - Moda
  - Həndəsi orta
  - Quruluş orta kəmiyyətlər
  - Median
- 188.** Əlamətin bu qiymətləri üçün medianı tapın: 6,8,9,10,11,14,18,20
- √ 10,5-ə bərabərdir
  - 12,0-ə bərabərdir
  - 10-a bərabərdir
  - yoxdur

- 12,5 bərabərdir
189. Əgər əlamətin hər bir qiymətinə bölgü sırasında bir dəfə rast gəlinəndə onda orta kəmiyyət hansı düsturla hesablanır?
- ✓ Sadə hesabi orta
  - Çəkili harmonik orta
  - Həndəsi orta
  - Çəkili hesabi orta
  - Sadə harmonik orta
190. Orta artım əmsalını hesablamaq üçün orta kəmiyyətin hansı düsturundan istifadə olunur
- Kvadratik orta
  - Quruluş orta
  - Harmonik orta
  - Xronoloji orta
  - ✓ Həndəsi orta
191. Hər ayın əvvəlinə dövrüyyə vəsaitlərinin qalığı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (min manatla): (A) 1.04 – 140 1.05 - 150 1.06 - 160 1.07 – 210 Xronoloji orta kəmiyyəti müəyyən edin
- 165
  - 159
  - ✓ 162
  - 200
  - 155
192. Briqadada iş stajları uyğun olaraq 2,4,5,6,7,8,9 olan 7 nəfər vardır. Medianı müəyyən edin
- ✓ 6
  - 8
  - 10
  - 7
  - 5
193. Müəssisədə işləyən 3 fəhlədən birincisi eyni məhsulun hazırlanmasına 20 dəqiqə, ikinci fəhlə 25 dəqiqə, üçüncü fəhlə isə 32 dəqiqə vaxt sərf etmişdir. Məhsulun hazırlanmasına orta vaxtı müəyyənləşdirin
- ✓ 24.74
  - 24
  - 29.3
  - 25.7
  - 26.5
194. 16,9,9,11,11,9,19,25 ədədləri üçün modanı tapın
- ✓ 9-ə bərabərdir
  - yoxdur
  - 16-ya bərabərdir
  - 11-ə bərabərdir
  - 25-ə bərabərdir
195. Əlamətin fərdi qiymətlərinin kvadratlarının orta səviyyəsinin 50-ə, orta kvadratik uzaqlaşmasının 5-ə bərabər olduğunu bilərək əlamətin orta kəmiyyətini hesablayın
- 3
  - 9
  - 40
  - 50
  - ✓ 5

196. Sadə orta və çəkili ortanın qiymətləri nə zaman üst – üstə düşər
- Bircinsli məcmular üzrə hesablandıqda
  - Məcmular müxtəlif olduqda
  - ✓ Çəkilər eyni olduqda
  - Düşməz
  - Bircinsli olmayan məcmular üzrə hesablandıqda
197. Şirkət qiymətləri 100 manat və 180 manat olmaqla iki növ səhmin alınması üçün eyni məbləğdə pul vəsaiti ayırmışdır. Alınmış səhmlərin orta qiymətini hesablayın
- 280 man
  - 157,28 man
  - 136,35 man
  - 140 man
  - ✓ 128,57 man
198. Moda olan variantda fasilənin aşağı sərhədinin 30, fasilənin böyüklüyünün 50 moda olan variantdan əvvəlki variantın çəkisini 30, moda olan variantın çəkisinin 80, moda olan variantdan sonra gələn variantın çəkisinin 50 olduğunu bilərək modanı hesablayın
- 58.25
  - 25.23
  - 85.23
  - ✓ 61.25
  - 56.52
199. Əlamətin ümumi dispersiyası 12,1-ə, orta qrupdaxılı dispersiyası isə 3-ə bərabərdir. Empirik determinasiya əmsalını hesablayın
- 0.79
  - ✓ 0.75
  - 0.81
  - 0.62
  - 0.85
200. Əlamətin hissəsi haqqında məlumatlar olmadıqda dispersiyanın qiyməti götürülür
- 0.24
  - ✓ 0.25
  - 0.9
  - 0.1
  - 0.16
201. 6 vahidi olan qrupun dispersiyası 1,67-yə, 10 vahidi olan qrupun dispersiyası isə 4.66-ya bərabərdir. Orta qrupdaxılı dispersiyanı hesablayın
- 4
  - 5.32
  - ✓ 3.55
  - 3.18
  - 3.16
202. Dispersiyanın 16 orta kəmiyyətin 59% olduğunu bilərək variasiya əmsalını (%-lə) hesablayın
- 9
  - 5
  - 4
  - 12
  - ✓ 7

$$\eta = \sqrt{\eta^2} = \sqrt{\frac{\delta^2}{\sigma^2}} \text{ düsturu ilə hesablanır:}$$

- √ Empirik korrelyasiya nisbəti;
- Variasiya əmsalı;
- Determinasiya əmsalı;
- Ossilyasiya əmsalı
- Korrelyasiya əmsalı;

204. Qruplararası dispersiya ümumi dispersiyanın 81%-ni təşkil edir. Empirik korrelyasiya əmsalını hesablayın

- 0.79
- 1.96
- √ 0.9
- 1.25
- 0.09

205. Alternativ əlamətlərin dispersiyasının maksimal qiyməti bərabərdir

- 0.16
- 0.24
- 1
- √ 0.25
- 0.28

206. Vergi müfəttişliyi tərəfindən 70 kommersiya köşkü yoxlanmış və onların 28-də maliyyə pozuntusu aşkar olunmuşdur. Maliyyə pozuntusu olan köşklərin bütün tədqiq olunan köşklər məcmusunda hissəsinin orta kvadratik uzaqlaşması nəyə bərabərdir?

- √ 0.49
- 0.3
- 0.5
- 0.24
- 0.27

207. Aşağıdakılardan hansı determinasiya əmsalının mahiyyətinə uyğun gəlir?

- Qrupdaxili variyasiyanı əks etdirir
- Tədqiq olunan amildən başqa digər amillərin təsiri altında formalaşın variyasiyanı əks etdirir
- √ Öyrənilən amilin təsiri altında nəticə əlamətinin variyasiyasının çəkisini əks etdirir
- təsadüfi variyasiyanı əks etdirir
- Bütün amillərin təsiri altında formalaşan variyasiyanı əks etdirir

208. Verilən məlumat dəsti üzrə əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin qiymətini hesablayın. 1, 2, 4, 1

- √ 6
- 5
- 8
- 3
- 2

209. Verilən məlumat dəsti üzrə əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratları cəminin qiymətini hesablayın. 1, 1, 2, 4, 2
- -6
  - ✓ 6
  - 2
  - 10
  - 3

210. Müəssisənin üç sexində fəhlələrin bütün işçilərin tərkibində xüsusi çəkisi haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: _____ Müəssisə üzrə bütövlükdə fəhlələrin hissəsinin ümumi dispersiyasını tapın:

Sex	Fəhlələrin xüsusi çəkisi % (p)	İşçilərin sayı
1	80	100
2	75	200
3	90	150

- 0,19
  - 0.81
  - 0,123
  - 0,119
  - ✓ 0.154
211. Nəticə əlamətinin variyasiyası üzrə aşağıdakı məlumatlar var: Orta qrupdaxili dispersiya – 400, ümumi dispersiya – 1000. Empirik korrelyasiya nisbətini hesablayın

- 0,80
- 0,6
- 0,4
- 0,75
- ✓ 0,77

212. Sığorta təşkilatının mənfəəti üzrə variyasiya əmsalının 20%, mənfəətin orta səviyyəsinin 5 min manat olduğunu bilərək məcmunun dispersiyasını hesablayın (min. manatla)

- 1001
- 999
- ✓ 1000
- 1020
- 1010

213. Regionda olan 10000 nəfər əhəlinin 4500 nəfəri kişi, 5500 nəfəri isə qadınlardır. Dispersiyanı müəyyən edin

- ✓ 0.25
- 0.86
- 1.22
- 1.25
- 0.2

214. Əlaçların hissəsi 60%, əlaç olmayanların hissəsi isə 40%-dir. əlamətin dispersiyasını hesablayın(əmsalla)

- ✓ 0.24
- 1
- 1.5
- 0.41
- 0.6

215. Əlamətin dispersiyası 19-a, onun fərdi qiymətlərinin orta kvadratı- 100-ə bərabərdir. Orta kəmiyyəti müəyyən edin
- √ 9
  - 119
  - 81
  - 29
  - 10
216. Məcmu əlamətinin orta kəmiyyətinin 13-ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin kvadratlarının orta səviyyəsinin 194-ə bərabər olduğunu bilərək variasiya əmsalını hesablayın (faizlə)
- √ 38.5
  - 40
  - 39
  - 38
  - 38.7
217. Asimmetriya əmsalı 0-dan kiçik olduqda
- asimmetriya yoxdur
  - moda medianaya bərabərdir
  - √ asimmetriya sol tərəflidir
  - asimmetriya sağ tərəflidir
  - orta kəmiyyət medianaya bərabərdir
218. Nəticə əlamətlərinin sayı 20, orta kəmiyyəti 4, variantların kvadratları cəminin 1600 olduğunu bilərək nəticə əlamətinin dispersiyasını hesablayın
- √ 64
  - 20
  - 80
  - 10
  - 40
219. Qruplararası dispersiyanın 10.6, ümumi dispersiyanın isə 15.4 olduğunu qəbul edərək korrelyasiya əmsalını hesablayın (%-lə)
- √ 82.9
  - 90.2
  - 154
  - 148
  - 145.3
220. Vahidlərin sayının 10, amil əlamətinin orta kəmiyyəti 15, əlamətin kvadratları cəminin 2500 olduğunu bilərək amil əlamətinin dispersiyasını hesablayın
- 150
  - 250
  - √ 25
  - 23.5
  - 100
221. Statistik məcmunun orta kvadratı uzaqlaşmasının onun orta səviyyəsinə nisbəti nəyi anladır?
- variasiya limitini
  - variasiya tezliyini
  - √ variasiya əmsalını
  - variasiya genişliyini
  - orta xətti variasiyanı

222. 5 statistik məcmu vahidinin kvadratlarının cəminin 250, orta kəmiyyətin 5 olduğunu bilərək orta kvadratı uzaqlaşmanı hesablayın:
- 4
  - 6
  - ✓ 5
  - 3
  - 25

223. Fakültədə bütün müəllimlərin 2%-ni elmi dərəcəsi olmayan müəllimlər təşkil edərsə, dərəcəsi olmayan müəllimlərin orta kvadratı uzaqlaşmasını hesablayın
- 1.15
  - ✓ 0.14
  - 0.15
  - 1.16
  - 1.09

224. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin
- statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olmaması variasiyanın azlığını şərtləndirir
  - statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olması kütləviliyi azaldır
  - statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olması variasiyanın azlığını şərtləndirmir
  - statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olması variasiyanın artmasını şərtləndirir
  - ✓ statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olması variasiyanın azlığını şərtləndirir

225. Qrupda tələbələrin 10%-i sessiyanın nəticələrinə görə kəsirə malikdirlər. Dispersiyanı hesablayın
- ✓ 0,09
  - 0,25-0,50
  - 0,1-0,25
  - 0,1-ə qədər
  - 0,50 və çox

226. Hesabi orta – 17-ə, orta kvadratı kənarlaşma – 4.1-ə bərabər olarsa variasiya əmsalını tapın
- 4.14
  - 4.9
  - 21.7
  - ✓ 24.1
  - 4.17

227. Əlamətin dispersiyası 3600, əlamətin variasiya əmsalı isə 50%-dir. Əlamətin orta qiymətini tapın
- 1.3
  - ✓ 120
  - 83
  - 72
  - 1.9

228. Orta xətt uzaqlaşmanın 5,6 man olduğunu bilərək dispersiyanı hesablayın
- ✓ 49
  - 28.12
  - 7
  - 12.49
  - 31.37

229. Fərdi qiymətlərin kvadratlarının ortası 78-ə, əlamətin dispersiyası isə 42-yə bərabərdir. Orta kəmiyyətin qiymətini tapın:
- ✓ 6;

- 11;
- 36;
- 120;
- 17.

230. orta qrupdaxili dispersiya 3, ümumi dispersiya 9 olduğunu bilərək qruplararası dispersiyanı hesablayın

- 3
- 2
- √ 6
- .5
- 9

231. Qruplararası dispersiya 6, ümumi dispersiya 9 olduğunu bilərək orta qrupdaxili dispersiyanı hesablayın

- 18
- .5
- √ 3
- 9
- 2

232. Kolbasa istehsal edən firmada orta hasilat 5, fərdi hasilat müvafiq olaraq 6, 7, 5, 3, 4 - dir. Dispersiyanı hesablayın

- √ 2
- 3
- 6
- 5
- -2

233. Orta kvadratik uzaqlaşmanın 5-ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəkilərə hasilinin cəminin 2500-ə bərabər olduğunu bilərək, məcmunun həcmnin hesablayın

- √ 100
- -5
- 5
- 25
- -25

234. Orta kvadratik uzaqlaşmanın 4-ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin 256-a bərabər olduğunu bilərək məcmunun həcmnin hesablayın

- 25
- 15
- √ 16
- -16
- 4

235. Əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin 256-a, məcmunun həcmnin 16-a bərabər olduğunu bilərək dispersiyanı hesablayın

- 4
- 5
- 10
- -4
- √ 16

236. Əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin 100-ə, məcmunun həcmnin 25-ə bərabər olduğunu bilərək dispersiyanı hesablayın

- 5
- 10

- √ 4
- 16
- -4

237. Əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin 225-ə, məcmunun həcmnin 9-ə bərabər olduğunu bilərək orta kvadratik uzaqlaşmanı hesablayın

- √ 5
- 10
- 4
- 3
- 225

238. Əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin 100-ə, məcmunun həcmnin 25-ə bərabər olduğunu bilərək orta kvadratik uzaqlaşmanı hesablayın

- √ 2
- 8
- 4
- 25
- 2500

239. Qrupdaxılı dispersiyalar 1.62; 2.65; 5.61; 4.92, ümumi dispersiya 12.4 olduğunu bilərək qruplararası dispersiyanı müəyyən edin

- 10.6
- 118.5
- 3.7
- √ 8.7
- 5.61

240. Vahidlərin sayının 10, amil əlamətinin orta kəmiyyəti 15, əlamətin kvadratları cəminin 2500 olduğunu bilərək amil əlamətinin orta kvadratik uzaqlaşmasını hesablayın

- 23.5
- √ 5
- 25
- 150
- 100

241. Asimmetriya əmsalı 0-dan böyük olduqda

- moda medianaya bərabərdir
- orta kəmiyyət medianaya bərabərdir
- asimmetriya yoxdur
- asimmetriya sol tərəflidir
- √ asimmetriya sağ tərəflidir

242. Orta kvadratik uzaqlaşmanın 2,31 olduğunu bilərək orta xətti uzaqlaşmanı hesablayın

- .95
- √ 1.85
- 1.02
- 1.25
- 2.67

243. Ümumi dispersiyanın 24-yə, orta qrupdaxili dispersiyanın 6-a bərabər olduğunu bilərək, qruplaşdırmanın əsasında duran əlamətin ümumi variasiyada rolunu qiymətləndirin (faizlə)

- 35
- 15
- 40

- ✓ 75
- 25

244. Ümumi dispersiyanın 20-yə, qruplararası dispersiyanın 12-ə bərabər olduğunu bilərək qruplaşdırmanın əsasında duran əlamətdən başqa nəzərə alın bilməyən təsadüfi amillərin ümumi variasiyada rolunu qiymətləndirin (faizlə)

- 45
- 41
- 25
- 60
- ✓ 40

245. Verilənlən göstəricilərdən hansı qruplaşdırma əlaməti ilə nəticə əlaməti arasındakı əlaqənin sıxlığını səciyyələndirir?

- Nisbi dəyişmə
- ✓ Korrelyasiya nisbəti
- Variasiya genişliyi
- Elastiklik əmsalı
- Orta illiki artım

246. Qruplar daxilində variantlar arasında fərq yoxdursa qruplararası dispersiya nəyə bərabərdir?

- Qrup dispersiyalarının orta səviyyəsinə
- ✓ Ümumi dispersiyaya
- Sıfır
- Vahidə
- Sıfırla vahid arasında dəyişir

247. 1, 3, 5, 7 rəqəm sırası üçün orta xətti kənarlaşmanı tapın

- ✓ 2
- 8
- 7
- 1
- 4

248. Verilmiş məlumat dəsti üzrə variasiya genişliyini hesablayın. 2,1,3,5,4,6,6,7,2,10

- ✓ 9
- 3
- 4
- 7
- 8

249. Verilən məlumat dəsti üzrə dispersiyanı hesablayın. 1, 2, 4, 1

- ✓ 1.5
- 2
- 3
- 2.5
- -1.5

250. Verilən məlumat dəsti üzrə dispersiyanı hesablayın. 1,4,1

- ✓ 2
- 6
- 3
- 5
- -2

251. Çəkilərin cəminin 500-ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəkilərə hasilinin cəminin 2500-ə bərabər olduğunu bilərək, dispersiyanı hesablayın
- √ 5
  - .02
  - -.02
  - 25
  - -5
252. Dispersiyanın 2-ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəkilərə hasilinin cəminin 100-ə bərabər olduğunu bilərək, məcmunun həcmi hesablayın
- √ 50
  - 2
  - 200
  - -200
  - -50
253. Orta kvadratik uzaqlaşmanın 3-ə, cəkilərin cəminin 100-ə bərabər olduğunu bilərək, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəkilərə hasilinin cəminin hesablayın
- √ 900
  - 3
  - -900
  - -300
  - -90
254. Dispersiyanın 5-ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin 125-ə bərabər olduğunu bilərək, məcmunun həcmi hesablayın
- √ 25
  - 5
  - 125
  - 10
  - -25
255. Orta kvadratik uzaqlaşmanın 5-ə, məcmunun həcmi 100-ə bərabər olduğunu bilərək əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin hesablayın
- √ 2500
  - 20
  - -5
  - 10
  - 250
256. Qrupların sayının 7-yə, fasilənin kəmiyyətinin 6-ya bərabər olduğunu bilərək variasiya genişliyini hesablayın
- √ 42
  - 67
  - 7
  - 6
  - 76
257. Orta qrupdaxılı dispersiyanın 15, ümumi dispersiyanın 55 olduğunu bilərək determinasiya əmsalını hesablayın
- 366.7
  - √ 72.7
  - 55
  - 40
  - 27.3

258. Variasiya əmsalının 30 %, orta kəmiyyətin 15 kg olduğunu bilərək dispersiyanı hesablayın
- √ 20.25
  - 15.24
  - 45
  - 12.35
  - 30.15
259. Əlaçı tələbələrin hissəsi 18%-dir. Hissənin orta kvadratik uzaqlaşmanı hesablayın (faizlə)
- √ 38.4
  - 14.76
  - 30.5
  - 42.4
  - 82
260. İşçilərin iş stajının dispersiyası 9-a, variasiya əmsalı isə 30%-ə bərabərdir. Orta iş stajını hesablayın
- √ 10
  - 15
  - 20
  - 2
  - 30
261. İşçilərin orta iş stajı 5 ilə bərabərdir. İş stajının dispersiyası 4-ə bərabərdir. Variasiya əmsalını hesablayın (faizlə)
- √ 40
  - 80
  - 30
  - 28
  - 50
262. Dispersiyanın hansı növü nəticə əlamətinə qruplaşdırma əlamətinin təsirini səciyyələndirir
- √ qruplararası
  - ümumi
  - orta qrupdaxili
  - ümumi və orta qrupdaxili dispersiya
  - qrupdaxili
263. 10 statistik məcmu vahidinin kvadratlarının cəminin 500, orta kəmiyyətinin 5 olduğunu bilərək orta kvadratik uzaqlaşmasını hesablayın
- √ 5
  - 8
  - 12
  - 10
  - 3
264. Fərdi qiymətlərin kvadratlarının ortası 78-ə, əlamətin dispersiyası isə 42-yə bərabərdir. Orta kəmiyyətin qiymətini tapın
- √ 6
  - 120
  - 11
  - 17
  - 36
265. Əlamətin variasiya əmsalı 25%-ə, orta kəmiyyəti isə – 20-yə bərabərdir. Əlamətin orta kvadratik uzaqlaşmasını tapın
- 25
  - √ 5

- 12
- 1.56
- 625

266. Əlamətin variasiya əmsalı 25%-ə, orta kəmiyyəti isə – 20-yə bərabərdir. Əlamətin dispersiyasını tapın

- 144
- .64
- ✓ 25
- 625
- 1.56

267. 1, 3, 5, 7 rəqəm sırası üçün variasiya genişliyini tapın

- 1
- ✓ 6
- 7
- 5
- 3

268. Qruplararası dispersiyanın 55.0, ümumi dispersiyanın 70.0 olduğunu bilərək əlaqənin sıxlığını təyin edin

- zəif əlaqə var
- ✓ sıx əlaqə var
- əlaqə yoxdur
- əmsal 0-a bərabərdir
- funksional əlaqədir

269. Orta qrupdaxili dispersiya – 400, ümumi dispersiya – 1000 olarsa, Empirik korrelyasiya nisbətini hesablayın

- ✓ 77.46%;
- 82.36%;
- 70.00%.
- 60.00%;
- 65.32%;

270. Əlamətin dispersiyası 625, əlamətin variasiya əmsalı isə 32 %-dir. Əlamətin orta qiymətini tapın

- 62.2
- 68.2
- 85.32
- ✓ 78.1
- 65.25

271. Variasiya əmsalı 35%-ə, orta kəmiyyəti isə 30-a bərabərdir. Orta kvadratik uzaqlaşmanı tapın

- ✓ 10.5
- 10.92
- 12.65
- 23.65
- 32.12

272. Qruplararası dispersiya ümumi dispersiyanın 18%-ni təşkil edir. (0,01 dəqiqliyi ilə) empirik korrelyasiya nisbətini hesablayın

- 35.12%;
- 82.00%
- ✓ 42.43%;
- 35.68%;
- 78.32%

273. Variasiya əlaməti – bu əlamət
- Heç biri
  - ✓ Qiymətlərin bir-birindən fərqlənməsini xarakterizə edir
  - Faizlə və ya əmsalla ifadə olunur
  - Məcmu vahidlərin mütləq sayını xarakterizə edir
  - Məcmu vahidlərinin nisbi sayını xarakterizə edir
274. Ümumi dispersiya göstərir
- ✓ Statistika məcmusunda fəaliyyət göstərən bütün şərt və səbəblər hesabına nəticə əlamətinin tərəddüdü
  - Qrup əlaməti hesabına nəticə əlamətinin tərəddüdü
  - Qrup daxilində fəaliyyət göstərən bütün şərt və səbəblər hesabına nəticə əlamətinin tərəddüdü
  - Qruplaşdırmanın əsasında duran amil əlamətinin təsiri nəticəsində əlamətin variyasiyasını
  - Təsadüfi variyasiyanı
275. Tələbələr arasında əlaçılardan hissəsi 8%-dir. Əlaçılardan hissəsinin dispersiyası və orta kvadratik uzaqlaşması nəyə bərabərdir?
- 0,097; 0,052
  - 0,920; 0,959
  - ✓ 0,074; 0,271
  - 0,500; 0,707
  - 0,628; 0,932
276. Rayonun 10000 nəfərindən 4500-ni kişilər, 5500 isə qadınlar təşkil edir. Alternativ əlamətin dispersiyasını müəyyən edin
- .02
  - .27
  - .14
  - ✓ .25
  - .19
277. Qrup dispersiyaları 6,1; 6,5 və 7,2 min manat təşkil edir. Əlamətin çəkiliyi uyğun olaraq 9,10 və 11-dir. Orta qrupdaxili dispersiyayı tapın
- ✓ 6.63
  - .66
  - .76
  - 7.76
  - 6.6
278. Seçmə metodunun tətbiqi hansı üstünlüklərə malikdir?
- ✓ Vaxta və vəsaitə qənaət olunması
  - Maddi nemətlərin yüksəlməsi
  - Repräsentativliyin təmin olunması
  - İnkişaf meylinin müəyyənləşdirilməsi
  - Əlaqənin sıxlığının müəyyənləşməsi
279. Seçmə məcmu göstəriciləri ilə baş məcmunun göstəriciləri arasındakı fərq statistikada nəyi anladır?
- birbaşa xətanı
  - mütləq xətanı
  - nisbi xətanı
  - ✓ repräsentativ xətanı
  - mütləq və nisbi xətanı
280. Səhmdar cəmiyyətində 200 fəhlə briqdası vardır. Peşə xəstəliyi olan fəhlələrin çəkisini müəyyənləşdirmək məqsədilə müayinə keçirilmişdir. Məlumdur ki, hissə üçün seriyalararası dispersiya 225-ə bərabərdir. Seçmənin xətasının 5 %-dən çox olmaması şərti ilə 0,954 ehtimalla briqadaların zəruri sayını hesablayın:

- √ 31;
- 40;
- 25.
- 45;
- 50;

281. Şəhərin 100 turist agentliyində mexaniki seçmə metodu ilə reallaşdırılmış biletlərin orta aylıq sayının müayinəsi keçirilməlidir. 0,683 ehtimalla xəta 3 bilet olarsa, müayinə məlumatları əsasında dispersiya 225 – ə bərabədirsə seçmənin zəruri sayını müəyyənləşdirin:

- 40;
- 25;
- √ 20;
- 30;
- 38.

282. Regionun 80 müəssisəsində mexaniki seçmə metodu ilə satılmış məhsulun orta aylıq müayinəsi keçirilməlidir. 0,683 ehtimalla xəta 3-dən çox olmaması şərtilə, müayinə məlumatları əsasında dispersiya 115-ə bərabədirsə seçilənlərin zəruri sayını müəyyənləşdirin:

- 11
- 10
- 18
- 10
- √ 13
- 25

283. Şəhər telefon şəbəkəsində 100 müayinə nəticəsində telefon danışıqlarının orta müddətinin 4 dəq, orta kvadratik uzlaşmasının isə 2 dəq olması müəyyənəşdirilmişdir: 0,954 ehtimalla telefon danışıqlarının müddətini tapın:

- √ 3.6-dən 4,4 dək
- 0,4-dən 3,6 dək
- 0,4-dən 4,4 dək
- 3,6-dən 4,0 dək
- 4,0-dən 4,4 dək

284. Hər nəfərə düşən gəlirlərin səviyyəsinə görə regionun 1000 ailəsi 2%-lik mexaniki seçmə əsasında öyrənilmiş və onların 300-nün aztəminatlı olduğu müəyyən edilmişdir. Bu məlumatlara əsasən 0.997 ehtimalla region üzrə aztəminatlılığın etibarlılıq intervalını hesablayın:

- $3\% \leq p \leq 4\%$
- $0.6\% \leq p \leq 1.4\%$
- √ $26\% \leq p \leq 34\%$
- $8.6\% \leq p \leq 31.4\%$
- $2.6\% \leq p \leq 3.4\%$

285. Bankda hesablaşmaların sürətini müəyyən etmək üçün təsadüfi qaydada 100 ödəmə sənədi seçilmişdir. Bu zaman hesablaşmanın orta müddəti 22 gün. Orta kvadratik uzaqlaşması 6 günə bərabər olmuşdur. Bu məlumatlara əsasən 0.954 ehtimalla hesablaşmaların orta müddətinin etibarlılıq intervalını tapın.

- $8 \leq p \leq 13$
- √ $20.8 \leq p \leq 23.2$
- $7 \leq p \leq 12$
- $2.8 \leq p \leq 23.2$
- $0.8 \leq p \leq 3.2$

286. 0,997 ehtimalla xətanın həcmnin 25 manatdan yüksək olmaması, əmək haqqının orta kvadratik kənarlaşmasının 100 manat olması halında orta əh səviyyəsinin təsadüfə seçmə qaydasında müəyyən etmək üçün zavodun neçə fəhləsini müşahidəyə cəlb etmək lazımdır?

- 70
- 80
- 180
- √ 144

- 71
- 287.** Seçmə tədqiqatı əsasında regionun əhalisinin hər nəfərinə düşən gəliri 0.954 ehtimalla ($t=2$) 2400 manatla, 2600 manat aralığına düşdüyü müəyyən olunmuşdur. 0.683 ehtimalla hər nəfərə düşən gəlirin həddlərini müəyyənləyiniz.
- 2400-2550
  - 2450-2600
  - ✓ 2450-2550
  - 2600-2700
  - 2400-2500
- 288.** Bir şəhərin 5 min ailəsindən təsadüfi təkrar qaydada neçəsini seçmək lazımdır ki, 0.997 ($t=3$) ehtimalla seçmənin orta xətasının son həddi 1 nəfəri, orta kvadratik uzaqlaşması 5 nəfəri ötməsin
- 150
  - ✓ 225
  - 200
  - 205
  - 250
- 289.** Səhmdar cəmiyyətində peşə xəstəliyi olan fəhlələrin çəkisini müəyyənləşdirmək məqsədilə təkrar seçmə həyata keçirilmişdir. Bu zaman hissə üçün dispersiya 115-ə bərabər olmuşdur. Seçmənin xətasının 6%-dən çox olmaması şərti ilə 0,954 ($t=2$) ehtimalla seçilənlərin zəruri sayını hesablayın.
- ✓ 13
  - 11
  - 14
  - 10
  - 12
- 290.** Seçmə tədqiqatı əsasında regionun əhalisinin hər nəfərinə düşən gəliri 0.954 ehtimalla 2050 manatla, 2150 manat aralığına düşdüyünü bilərək, seçmənin orta xətasını hesablayın.
- 150
  - 200
  - ✓ 25
  - 50
  - 100
- 291.** Seçilənlərin sayının 5 ədəd olduğunu bilərək əlamətin hissəsi üçün seçmənin orta xətasını müəyyən edin (əmsalla).
- ✓ 0.22
  - 0.8
  - 0.5
  - 0.30
  - 0.16
- 292.** 36 seçilmiş vahiddən 90%-i I növdədir. 0.954 ehtimalla bütün partiyada I növün xüsusi çəkisinin son həddini müəyyən edin.
- ✓ 0.1
  - 132.4
  - 130.9
  - 0.2
  - 42158
- 293.** Firmanın istehsal etdiyi 16000 ədəd məhsulun 1600-ü təsadüfi təkrar olmayan qaydada seçilmiş və onun 40 ədədinin zay məhsul olduğu müəyyən olunmuşdur. 0.997 ehtimalla bütün məhsul üzrə zay məhsulun etibarlıq intervalını tapın.
- $p \leq 3.4\%$
  - $8.6\% \leq p \leq 31.4\%$
  - ✓ $1.4\% \leq p \leq 3.6\%$

- $2.4\% \leq p \leq 3.6\%$
- $1.4\% \leq p \leq 5.6\%$

- 294.** Bir firmanın 1000 işçisinin yaşını öyrənmək üçün onlardan neçəsini seçmək (təkrar qaydada) lazımdır ki, seçmə dispersiya 54, 0.954 ehtimalla seçmənin xətasının son həddi 1 ildən çox olmasın.
- 253
  - 159
  - 140
  - 156
  - ✓ 216
- 295.** Seçmənin xətasının son həddi 1%, orta kvadratik kənarlaşma – 5%-dir. 0,954 ehtimalla seçmənin zəruri həcmi müəyyən edin:
- 250 vahid;
  - 170 vahid
  - ✓ 100 vahid;
  - 200 vahid;
  - 80 vahid;
- 296.** Seçmənin xətasının son həddi – 2%, dispersiya -25-ə bərabərdir. 0,997 ehtimalla seçmənin zəruri həcmi müəyyən edin:
- ✓ 56 vahid;
  - 33 vahid
  - 112 vahid;
  - 112 vahid;
  - 25 vahid;
- 297.** Seçmə xətasının 1-dən çox olmaması, dispersiyanın 144-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. ($t=2$)
- ✓ 576
  - 598
  - 36
  - 144
  - 123
- 298.** Seçmə xətasının 0,1-dən çox olmaması, dispersiyanın 1,44-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. ($t=1$)
- 198
  - 113
  - 123
  - ✓ 144
  - 153
- 299.** Xətanın son həddinin 0,1-dən çox olmaması və dispersiyanın isə 2,25-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. ($t=1$)
- 312
  - 287
  - 253
  - 213
  - ✓ 225
- 300.** 0,954 ehtimalla 2% dəqiqliklə qeyri-standart məhsulun hissəsinin təkrar qayda ilə müayinəsi üçün neçə ədəd məhsul lazımdır. Sınaq müayinəsi zamanı qeyri-standart məhsulun hissəsi təqribən 10%-ə bərabərdir.
- 18
  - 81
  - ✓ 900;
  - 400
  - 439;

301. Verilənlərdən hansı təsadüfi təkrar olmayan seçmənin əsas xüsusiyyətlərinə aiddir?

- ✓ baş məcmu vahidlərinin seçmə məcmuna bir dəfə düşmə ehtimalının saxlanması
- təsadüfi təkrar olmayan seçmənin xətasının hesablanması
- təsadüfi təkrar olmayan seçmədə subyektivliyə üstünlük verilməsi
- seçmə prosesində ən kiçik kvadratlar metodunun tətbiqi
- seçmə prosesi başa çatana qədər baş məcmu vahidlərinin sayının azalması

302. Seçmənin xətasının son həddi 5%, dispersiya 50-ə bərabərdir. 0,997 ehtimalla seçmənin zəruri həcmi müəyyən edin:

- ✓ 18
- 25
- 13
- 30
- 50

303. Seçmənin xətasının son həddi 2%, orta kvadratik kənarlaşma 5%-dir. 0,683 ehtimalla seçmənin zəruri həcmi müəyyən edin

- ✓ 100
- 170
- 150
- 70
- 200

304. Verilənlərdən hansı təsadüfi təkrar seçmənin əsas xüsusiyyətlərinə aiddir

- ✓ baş məcmu vahidlərinin seçmə məcmuna bir neçə dəfə düşmə ehtimalının saxlanması,
- təsadüfi təkrar seçmənin təsadüflüklə əlaqəsinin aradan qaldırılması.
- təsadüfi təkrar seçmənin digər statistik metodlarla uzlaşdırılması,
- təsadüfi təkrar seçmənin təkrar olmayan seçmə ilə əlaqələndirilməsi,
- seçmə prosesi başa çatana qədər baş məcmu vahidlərinin sayının azalması,

305. Verilənlərdən hansı seçməyə xas olan xətdir?

- Sistematik;
- Qeyd;
- Orta xəta.
- Təsadüfi;
- ✓ Rezentativ;

306. Tipik seçmə zamanı seçmə xətasının qiyməti az olur. Çünki onu hesablayarkən istifadə olunur:

- Qruplararası dispersiyadan;
- Qrupdaxili dispersiyadan;
- ✓ Orta qrupdaxili dispersiyadan;
- Heç birindən
- Əlamətin ümumi dispersiyadan;

307. Seçmə müşahidəsinin məlumatlarına görə hər hansı orta kəmiyyət hesablanır. Əgər ehtimal yüksəlsə, xətanın son həddi hansı istiqamətdə dəyişər?

- ✓ Artar;
- heç biri
- o-ra bərabərləşər;
- Dəyişməz;
- Azalar;

308. Seçmə xətasının həcmi asılıdır:

- √ Seçmənin həcmindən;
- Parametrin özünün həcmindən;
- Heç birindən
- Vahidlərin ifadə formasından;
- Parametrin ölçülmə vahidlərindən;

309. Ehtimal qiymətinin yüksəlməsi:

- √ Seçmə xətasını artırır;
- Heç biri
- Dəyişdirməz;
- 0-ra bərabər edər;
- Seçmə xətasını azaldar;

310. Etibarlılıq qiyməti 3 seçilənlərin sayı 100, dispersiyanın qiyməti 225 olduğu halda, xətanın son həddini hesablayın:

- 2.5;
- 2.8;
- 1.5;
- 1.8;
- √ 4.5;

311. Əgər baş məcmudan seçməyə elementlər püşkatma yolu ilə seçilsə, onda bu:

- √ Təsadüfə seçmə;
- Kombinasiyalı seçmə
- Tipik seçmə;
- Mexaniki seçmə;
- Seriyalı seçmə;

312. Əlamətin dispersiyası artarsa, reprezentativ xətanın orta qiyməti necə dəyişər ?

- √ Artar
- Azalar
- Dəyişməz
- Asılılıq yoxdur
- 0 – ra bərabər olar

313. Xətanın son həddinin 0,5-dən çox olmaması və dispersiyanın isə 1,25-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. ($t=3$)

- 25
- 55
- √ 45
- 35
- 15

314. Seçmə xətasının 0,2-dən çox olmaması, dispersiyanın 2,45-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. ($t=2$)

- √ 245
- 115
- 225
- 144
- 240

315. Seçmə xətasının son həddi 2%, dispersiya 25% olduğunu bilərək, 0.997 ehtimalla seçilənlərin zəruri sayını müəyyən edin.

- 10 vahid;
- √ 56 vahid;
- 50 vahid;
- 78 vahid;

- 90 vahid.

316. Verilənlərdən hansı seçmə müşahidəsində təsadüfi representativ xətanın minimuma endirilməsini təmin edir?

- mütləq və nisbi xətanı fərqləndirmək,
- mütləq xətanı nisbi xəta ilə əlaqələndirmək,
- ✓ seçilənlərin sayını artırmaq,
- nisbi xətanı düzgün hesablamaq,
- birbaşa xətanı nəzərə almamaq.

317. q

Verilmiş qiymətlər halında seçmə xətasının son həddini tapın:

$$t=2, n=100, \sigma = 5$$

- ✓ 1
- 2.5
- 3.5
- 2
- 10

318. Seçmə metodunun fundamental prinsipi hansıdır

- ✓ Baş məcmudan seçmə elementlərin seçilməsinin təsadüflüyü
- Seçməyə düşən bütün elementlərin öyrənilməsi
- Baş məcmudan bütün vahidlərin öyrənilməsi
- Baş məcmudan seçməyə elementlərin seçilməsinin istiqamətləndirilməsi
- Seçməyə düşən elementlərin bir hissəsinin öyrənilməsi

319. Kiçik seçmə – həcmi

- 100-dən çoxdur
- 50 vahiddir
- ✓ 30 vahiddən çox deyildir
- 100-ə qədərdir
- 30-dan çoxdur

320. Nəticə əlamətinin orta qiymətinin 85,5 amil əlamətinin orta qiymətinin 8,8 a1 parametrlinin (0.087) olduğunu bilərək elastiklik əmsalını hesablayın

- ✓ 0.009
- -0.08
- 0.65
- 0.79
- -0.07

321. Nəticə əlamətinin orta qiymətinin 87,5 amil əlamətinin orta qiymətinin 11,8, a1 parametrlinin 1,87 olduğunu bilərək elastiklik əmsalını hesablayın:

- 0.68
- 0.35
- ✓ 0.25
- -0.16
- -38

322. Verilən metodlardan hansı hadisələr arasındakı əlaqənin mövcudluğu və istiqamətini müəyyənləşdirməyə imkan verir?

- Qruplaşdırma;
- Korrelyasiya.
- √ Reqressiya;
- Orta kəmiyyətlər;
- Indeks;

323. Verilmiş qiymətlər halında hissə üçün seçmə xətasının son həddini tapın: $t=2$, $n=100$, .

- 42038
- 3
- 42065
- 42126
- √ 1

324. Amil əlamətinin 1 faiz dəyişməsi hesabına nəticə əlamətinin orta hesabla neçə faiz dəyişməsini xarakterizə edən göstərici necə adlanır?

- √ elastiklik əmsalı;
- korrelyasiya nisbəti
- empirik korrelyasiya əmsalı;
- 1 % nisbi artımın mütləq qiyməti;
- assosiasiya əmsalı;

325. Əlamətlər arasında əlaqənin determinasiya əmsalı 62%-dir. Korrelyasiya əmsalı nəyə bərabərdir?

- 0,620;
- 0,384;
- Cavab yoxdur.
- √ 0,787;
- 0.615

326. Reklama məsrəflər və satışın həcmi haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

x	y
3	11
4	1
5	9
9	8
14	3

Əlaqənin sıxlığını müəyyənləşdirin:

- 0.87
- -0.78
- √ -0.37
- 0.56
- 0.7

327. Uyğun gələn işarələrin sayının 8, uyğun gəlməyən işarələrin sayının 3 olduğunu qəbul edərək əlaqənin sıxlığını müəyyənləşdirin.

- 0.60
- 42005
- 0.5
- 1.0
- √ 0.45

328. düzxətli əlaqə modeli $\bar{y}=20.2+2.46X$ kimidir

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
<u>Yekun</u>	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyi əsasında 1-ci fəhlə üzrə nəzəri səviyyəni (əmək haqqını) hesablamalı

- √ 25.12
- 29.58
- 19.98
- 31.18
- 21.28

329. düzxətli əlaqə modeli $y = 20.2 + 2.46X$ kimidir

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
<u>Yekun</u>	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyi əsasında 2-ci fəhlə üzrə nəzəri səviyyəni (əmək haqqını) hesablamalı

- 29.98
- 31.48
- √ 27.58

- 25.12
- 24.28

330. w

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
<u>Yekun</u>	28	190

Xətti korrelyasiya əmsalını hesablamaq üçün nəticə əlamətinin orta kvadratik uzaqlaşmasını tapmaq tələb olunur

- 2.88
- 3.22
- ✓ 4.63
- 5.63
- 4.44

331. b

$\bar{x} = 40$ $E = 0,8$ $\bar{y} = 10$ olarsa, a_1 – parametrini tapın :

- 2
- 1.3
- 1
- 0.7
- ✓ 0.2

332. $\sum x = 500$ $\sum xy = 1800$ $\sum y = 30$ $\sum x^2 = 29000$ $\sum y^2 = 130$ $n = 10$ Korrelyasiya əmsalını qiymətinin tapın : (0,01 dəqiqliklə)

- .3
- ✓ .75
- .59
- .95
- .8

333. Bir işləyəne əmək məhsuldarlığı və hazır məhsul istehsalı arasında reqressiya tənliyi aşağıdakı kimi olmuşdur. $y = 2,02 + 0,79x$ bu o deməkdir ki məhsul istehsalının 1 manat artması zamanı bir işləyəne orta hesabla əmək məhsuldarlığı _____ artar.

- ✓ 0.79 manat
- 2.79 manat
- 2.2 manat
- 2 dəfə
- 79.6 manat

334. Amil əlamətinin orta kəmiyyəti 3, nəticə əlamətinin orta kəmiyyəti 2, amil və nəticə əlamətlərinin hasilinin orta kəmiyyəti 6.8, amil əlamətinin dispersiyası 0.25, nəticə əlamətinin dispersiyasının isə 4 olduğunu bilərək korrelyasiya əmsalını hesablayın.

- 0.9
- 0.5
- ✓ 0.8
- 0.6
- 0.7

335. İkidən çox atributiv əlamətlər arasında əlaqənin sıxlığını ölçmək üçün hansı əmsaldan istifadə edilir?

- K.Pirsonun qarşılıqlı qovuşma və assosasiya əmsalından,
- kontingensiya və konkordasiya əmsalından
- assosasiya və konkordasiya əmsalından,
- ✓ K.Pirsonun qarşılıqlı qovuşma əmsalından,
- belə əmsal yoxdur.

336. Reqrəssiya tənliyinin qurulması zamanı tənliyin parametrlərini tapmaq üçün statistikada hansı usuldan istifadə olunur?

- Qruplaşdırma üsulu
- ✓ Ən kiçik kvadratlar üsulu
- Korrelyasiya üsulu
- Qrafik usulu
- İndeks üsulu

337. Qoşa korrelyasiyanın xətti əmsalı 0,68-ə bərabərdir. Determinasiya əmsalının səviyyəsini tapın:

- .4424
- 82,46%;
- 68,0%;
- 147,06%;
- ✓ 46,24%;

338. Xətti korrelyasiya əmsalının qiyməti 0,74 olarsa, determinasiya əmsalını tapın:

- ✓ .548
- .877
- .453
- .825
- .74

339. Empirik korrelyasiya nisbətinin qiymətləndirilməsi hansı cədvəl əsasında aparılır :

- Leqarifmik
- Vurma
- ✓ Çəddok
- Mendeleyev
- Pifaqor

340. Əlamətlər arasında əlaqənin determinasiya əmsalı 82%-dir. Korrelyasiya əmsalı nəyə bərabərdir?

- 0.180
- ✓ 0.905

- 0.820
- 0.591
- 1.000

341. 12 səviyyədən ibarət olan dinamika sırasında neçə beşillik sürüşkən orta kəmiyyət hesablamalıdır:

- 3
- 6
- 5
- ✓ 8
- 12

342. İki amil arasındakı əlaqənin reqressiya modeli $\hat{y}_x = 75 + 15 \cdot X$ kimi alınmışdır. Verilən variantlardan düzgün olanı göstərin:

- ✓ amil əlamətinin bir vahid artması nəticə əlamətinin orta hesabla 15 vahid artırır,
- amil əlaməti 15 vahid artır.
- əlamətlər arasındakı əlaqə əyrixətlidir,
- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətini orta hesabla 15 vahid artırır,
- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətinin orta hesabla 75 vahid artırır,

343. İki amil arasındakı əlaqənin reqressiya modeli $\hat{y}_x = -2.5 + 3 \cdot X$ kimi alınmışdır. Verilən variantlardan düzgün olanı göstərin:

- amil əlaməti 3 vahid artır.
- ✓ amil əlamətinin bir vahid artması nəticə əlamətinin orta hesabla 3 vahid artırır,
- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətinin orta hesabla 2.5 vahid azaldır,
- əlamətlər arasındakı əlaqə əyrixətlidir,
- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətini orta hesabla 3 vahid artırır,

344. İki amil arasındakı əlaqənin reqressiya modeli $\hat{y}_x = 0.5 - 2 \cdot X$ kimi alınmışdır. Verilən variantlardan düzgün olanı göstərin:

- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətinin orta hesabla 2 vahid azaldır,
- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətini orta hesabla 0.5 vahid artırır,
- amil əlaməti 2 vahid azalır.
- əlamətlər arasındakı əlaqə düzxətlidir,
- ✓ amil əlamətinin bir vahid artması nəticə əlamətinin orta hesabla 2 vahid azaldır,

345. İki alternativ əlamət arasındakı əlaqənin sıxlığı hansı əmsalların köməyi ilə qiymətləndirilir?

- Pirsonun qarşılıqlı qovuşma və konkordasiya əmsalları.
- Cuprovun qarşılıqlı qovuşma və empirik determinasiya əmsalları,
- Fexner və xətti reqressiya əmsalları,
- ✓ assosiasiya və kontingensiya əmsalları
- empirik determinasiya və elastiklik əmsalları,

346. İki əlamət arasındakı xətti asılılığın sıxlığını səciyyələndirən göstərici statistikada necə adlanır?

- qoşa (xətti) mütləq dəyişmə əmsalı,
- empirik determinasiya əmsalı.
- empirik korrelyasiya əmsalı,
- ✓ qoşa (xətti) korrelyasiya əmsalı,
- elastiklik əmsalı,

347. Biramilli düzxətli reqressiya modelinin parametrlərini iqtisadi şərhini verərkən hansı əmsaldan istifadə edilir?

- konkordasiya və elastiklik əmsalından,
- ✓ elastiklik əmsalından,
- assosiasiya əmsalından,
- belə əmsal yoxdur.
- elastiklik və kontingensiya əmsalından

348. Reqressiya tənliyini qurmaq üçün aşağıdakı şərt ödənilməlidir:

- ✓ Hər iki əlamət kəmiyyət əlaməti olmalıdır;
- Yalnız nəticə əlaməti kəmiyyət əlaməti olmalıdır ;
- Hər iki əlamət keyfiyyət əlaməti olmalıdır;
- Yalnız amil əlaməti keyfiyyət əlaməti olmalıdır.
- Yalnız amil əlaməti kəmiyyət əlaməti olmalıdır;

349. Orta qrupdaxili dispersiya xarakterizə edir:

- Nəticə əlamətinin variasiyasını;
- Qruplaşdırma əlamətinin variasiyasını
- Bütün amillərin təsiri nəticəsində ümumi variasiyanı;
- ✓ Təsadüfə variasiyanı;
- Amil əlamətinin təsiri altında öyrənilən əlamətin kəmiyyətində yaranan fərqləri;

350. Determinasiya əmsalı aşağıdakı aralıqların hansında qiymət alır:

- (-1;0)
- ✓ {0:+1}
- (3;5)
- (1;10)
- (-1:+1)

351. Ən kiçik kvadratlar üsulu istifadə olunur:

- Əlaqənin mövcudluğunu aşkarlamaq üçün;
- Əlaqənin mövcudluğunu müəyyənləşdirmək üçün;
- Əlaqə sıxlığının kəmiyyət qiymətləndirilməsi üçün;
- ✓ Reqressiya tənliyinin parametrlərinin qiymətləndirilməsi üçün;
- Əlaqənin analitik ifadəsi üçün;

352. Əgər iki keyfiyyət əlamətləri arasında əlaqə sıxlığı ölçülürsə, onda bu göstəricilərin hansından istifadə olunmur?

- Çuprovun qarşılıqlı qovuşma əmsalı;
- Ranq korrelyasiya əmsalı
- Kontingensiya əmsalı;
- ✓ Xətti korrelyasiya əmsalı;
- Assosiasiya əmsalı;

353. Korelyasiya əmsalının verilən qiymətlərindən hansı əlaqənin daha sıx olduğunu göstərir?

- -0.681
- 0.781
- 0.456
- -0.0981
- ✓ -0.981

354. Bir neçə əlamət arasında əlaqənin istiqaməti və sıxlığını hansı əmsal xarakterizə edir?

- Konkordasiya əmsalı;
- ✓ Çoxluq korrelyasiya əmsalı;
- Qoşa korrelyasiya əmsalı;
- Xüsusi korrelyasiya əmsalı;
- Ranq korrelyasiya əmsalı;

355. Statistik asılılıq:

- Əlamətin qiyməti ilə nəticə əlaməti arasında asılılıq yoxdur
- ✓ Əlamətin bir qiymətinə nəticə əlamətinin orta qiyməti uyğun gəlir;

- Əlamətin bir qiymətinə 2 qiyməti uyğun gəlir;
- Əlamətin bir qiymətinə digər əlamətin müəyyən qiymətləri uyğun gəlir;
- Əlamətin bir qiymətinə digər əlamətin yalnız bir qiyməti uyğun gəlir;

356. Korrelyasiya əlaqəsi – bu:

- Nəticə əlamətinin qiyməti amil əlamətindən asılı deyil;
- Nəticə əlamətinin bir neçə qiymətinə uyğun gələn səbəb asılılığıdır;
- Nəticə əlamətinin yalnız bir amil əlamətindən asılılığıdır
- Müşahidələrin çoxluğu halında səbəb asılılığının növüdür;
- ✓ Nəticə əlamətinin orta qiymətinin amil əlamətinin dəyişməsinə asılılığıdır;

357. İstiqamətinə görə əlaqələr necə olur?

- Mülayim;
- ✓ Düz;
- Düz xətti;
- Qeyri-xətti.
- Xətti;

358. İki əlamət arasındakı əlaqənin istiqamətini və sıxlığını hansı əmsal xarakterizə edir?

- ✓ Qoşa korrelyasiya əmsalı;
- Rəqəmsal korrelyasiya əmsalı.
- Xüsusi korrelyasiya əmsalı;
- Konkordasiya əmsalı;
- Çoxluq korrelyasiya əmsalı;

359. Aşağıdakılardan hansı funksional əlaqənin mahiyyətinə uyğun gəlir?

- Amil əlamətinin bir qiymətinə nəticə əlamətinin bir neçə qiyməti uğundur;
- ✓ Amil əlamətinin bir qiymətinə nəticə əlamətinin bir qiyməti uyğun gəlir;
- İki əlamət arasında əlaqədir;
- Riyazi ifadəyə malik olan əlaqədir.
- Bir neçə əlamət arasında əlaqədir;

360. Analitik ifadəyə görə əlaqələr hansı əlaqələrə bölünür?

- ✓ Əyrixətli və düzxətli əlaqəyə.
- Tərs əlaqəyə;
- Sıx əlaqəyə;
- Düzxətli əlaqəyə;
- Əyrixətli əlaqəyə;

361. Əlaqənin analitik ifadəsi verilən hansı təhlil metodu ilə müəyyənləşdirilir?

- ✓ Reqressiya;
- Korrelyasiya;
- Qruplaşdırma
- Yekunlaşdırma;
- Dinamika.

362. Artım sürəti (əmsalı) xarakterizə edir

- Vaxt vahidində dinamika sırasının səviyyəsinin orta hesabla neçə dəfə dəyişməsinə
- Göstəricinin dəyişmə sürətini
- ✓ Sıranın səviyyəsinin dəyişmə intensivliyini
- Zamanda hadisənin inkişafının mütləq artımını
- Vaxt vahidində sıranın səviyyəsinin dəyişməsinin nisbi sürətini

363. 2008-2009- cu illər taxılın məhsuldarlığının artım meylini $y=26,34 +1,85 t$ trend tənliyi ilə təsvir, etmək olar. Bu inkişaf meylini yayaraq, 2010-cu il üçün taxılın gözlənilən məhsuldarlığını müəyyən edin:
- 22,20;
  - √ 31,89;
  - 44.84
  - 48,54;
  - 24.24
364. Respublikada sərnişin daşımaları haqqında məlumatlar əsasında 2003-2009-cu illərdə onun dinamikasının $Y=100 \cdot 1,8t$ tənliyi ilə ifadə olunduğu müəyyənləşdirilmişdir. Bu tənliyin parametrlərindən istifadə edərək, 2004-cü il üçün sərnişin daşımalarının həcmi müəyyən edin:
- 216;
  - 127.21
  - √ 360;
  - 116,64;
  - 125,97;
365. 2011-ci il üzrə əsas qaydada nisbi artımı hesablayın

**2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı**

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- √ 9.1%
  - 9.5%
  - 4.8%
  - 9.8%
  - 4%
366. 2006-2011-ci illərdə mülkiyyət növləri üzrə müəssisələrin sayı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (yanvarın 1-nə).

İllər	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Müəssisələrin sayı, vahid	1845	4556	5458	6690	8057	8105

Bu dinamika sırasının hansı növünə aiddir

- √ an
- birdəfəlik
- tsiklik
- dövrü
- fasiləli

367. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin?

- Artım sürəti əmsallarını topladıqda mütləq artım alınır;
- ✓ Əsas artım sürətlərini bir birinə böldükdə müvafiq dövrün silsiləvi artım sürətləri alınır;
- Nisbi artımları topladıqda mütləq artımlar alınır;
- Dinamika göstərijilərini vurduqda mütləq dəyişmə alınır.
- Silsiləvi artım sürəti əmsallarını bir birinə vurduqda 1 faiz nisbi artımın mütləq qiyməti alınır;

368. 2012-2015- ci illər üzrə firmanın debitor borcları üzrə silsiləvi qaydada hesablanmış mütləq artımları 5, -6, 3 və 2 olmuşdur. Bunlar əsasında 2012-ci illə müqayisədə 2015-ci ildə firmanın debitor borclarının mütləq artımını müəyyən edin.

- ✓ 4
- 5
- 6
- 2
- 3

369. Aylar üzrə məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir.

Aylar	Məhsul istehsalı (ədəd)
1	20
2	25
3	36
4	37
5	52

Verilmiş dinamika sırası:

- Bərabər olmayan fasiləli sırasıdır
- Bərabər olmayan fasilələrlə an dinamika sırası;
- ✓ Bərabər fasiləli sıradır;
- Qeyri-bərabər diskret sıradır
- Bərabər fasiləli an dinamika sırasıdır;

370. İstehsal edilmiş məhsul haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir.

Aylar	Məhsul istehsalı (ədəd)
1	20
2	25
3	36
4	37
5	52

Orta mütləq artımı hesablayın:

- ✓ 8
- 7
- 5
- 6
- 3

371. 2007-2010-cu illər üzrə şəxsi istehlakın dəyişimi tempi aşağıdakı cədvəldə verilmişdir.

İllər	Əsas qavdada son istehlakın dəyişimi tempi
2007	-
2008	1.234
2009	0.856
2010	1.029

Bu məlumatlara əsasən 2009-cu illə müqayisədə 2010-cu ildə şəxsi istehlakın dəyişməsinə hesablayın

- √ 20.2% artmışdır,
- 20.2% azalmışdır,
- dəyişməmişdir
- 30% azalmışdır
- 20% artmışdır

372. 2005-2009-cu illərdə kiçik sahibkarlıq subyektinin ayaqqabı istehsalı üzrə aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

İllər	Ayaqqabı istehsalı, ədəd
2005	200
2006	300
2007	100
2008	400
2009	900

Bu məlumatlara əsasən dinamika sırasının növünü müəyyən edin:

- √ fasiləli,
- qısamüddətli
- müşahidə olunmayan,
- tsiklik,
- an

373. Mart ayının birinci 10 günlüyü üzrə məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Günlər	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Məhsul istehsalı, ədəd	80	79	84	88	80	81	78	77	82	83

Beş səviyyəli sürüşkən orta kəmiyyətlə sıranı hamarlaşdırarkən ilk səviyyə nəyə bərabər olacaqdır?

- √ 82.2
- 80.2
- 81.2
- 83.2
- 82.1

374. 2007-ci illə müqayisədə Ümumi Daxili Məhsulun artım sürəti verilmişdir: 2007-100, 2008-1.35, 2009-0.8, 2010-1.2. Bunlara əsasən 2009-cu illə müqayisədə 2010-cu ildə Ümumi Daxili Məhsulun dinamikasını hesablayın:

- 20090
- 0.2
- 18994
- 2.6
- √ 1.5

375. Pərakəndə ticarətdə əmtəə ehtiyatları haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: 2005-ci ilin 1 yanvarına - 6, 2005-ci ilin 1 aprelinə - 5, 2005-ci ilin 1 avqustuna - 4, 2005-ci ilin 1 sentyabrına -5, 2006-cı ilin 1 yanvarına - 8 Bu məlumatlara əsasən 2005-ci il üzrə ehtiyatların orta həcmi hesablayın:

- 42009

- 42040
- √ 5.4
- 5.0
- 42068

376. Hesabat dövrünün yanvar –mart ayları üzrə əsas artım əmsalları 1.2; 0.9; 1.1; verilmişdir . mart ayının silsiləvi artım əmsalını hesablayın.

- √ 1.22
- 1.19.
- 0.75
- 0.82
- 0.92

377. Əhalinin gəlirlərinin həcmnin silsiləvi qaydada hesablanmış dəyişməsi belə olmuşdur. 2009-120%, 2010-80%, 2011-125%. Bu məlumatlara əsasən 2008-ci illə müqayisədə 2011-ci ildə əhalinin gəlirlərinin həcmnin dəyişməsinin hesablayın.

- √ 1.2
- 42064
- 0.5
- 42125
- 45658

378. Əhalinin istehlakının həcmnin əsas qaydada hesablanmış dəyişməsi belə olmuşdur. 2009-130%, 2010-80%, 2011-120%. Bu məlumatlara əsasən 2010-cu illə müqayisədə 2011-ci ildə əhalinin istehlakının həcmnin dəyişməsinin hesablayın.

- √ 1.5
- 0.3
- 42125
- 45658
- 0.62

379. 2013-cü il üzrə silsiləvi qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində məl əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 9.1
- 9.5
- 4.9
- 4.8
- √ 4

380. 2012-ci il üzrə silsiləvi qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 9.5
- 4.9
- 4.8
- 9.1
- √ 4.2

381. 2011-ci il üzrə silsiləvi qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 4.8
- √ 4.3
- 9.5
- 3.6
- 9.1

382. 2012-ci il üzrə silsiləvi qaydada mütləq artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 6
- √ 2
- 8
- 4

- 3

383. Nisbi artım xarakterizə edir :

- √ Vaxt vahidində sıranın nisbi dəyişmə sürətini
- Göstəricinin dəyişmə sürətini
- Sıranın səviyyəsinin dəyişmə intensivliyini
- Zamanda hadisənin inkişaf sürətini
- Vaxt vahidində dinamika sırasının səviyyəsinin orta hesabla neçə dəfə dəyişməsini

384. Sentyabr ayının birinci 10 günlüyü üzrə toplanılan alma haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Günlər	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Toplanılan alma, t	8	9	7	8	8	6	6	9	10	11

Üç səviyyəli sürüşkən orta kəmiyyətlə sıranı hamarlaşdırarkən ilk səviyyə nəyə bərabər olacaqdır?

- 10
- √ 8
- 7
- 9
- 6

385. Yeddi səviyyə əsasında sürüşkən orta kəmiyyəti hesablayarkən birinci orta kəmiyyət sıranın neçənci səviyyəsi olacaqdır?

- birinci,
- beşinci,
- üçüncü,
- √ dördüncü,
- ikinci.

386. Qeyri-bərabər fasiləli an dinamika sırasının orta səviyyəsi orta kəmiyyətin hansı düsturu ilə hesablanır?

- √ xronoloji orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə,
- orta kvadratik uzaqlaşmanın sadə düsturu ilə.
- hesabi orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə,
- hesabi orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə,
- xronoloji orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə,

387. 2009-cu ildə enerji istehlakının 24 mln.kvt. saat, 2010-cu ildə 42 mln. kvtsaat olduğunu bilərək bir faiz nisbi artımın mütləq qiymətini hesablayın:

- √ 0.24
- 0.25
- 0.23
- 0.243
- 0.234

388. Orta kəmiyyətlərin hansından fasiləli dinamika sıralarında orta səviyyəni müəyyənləşdirmək üçün istifadə olunur:

- √ Hesabi orta
- Quruluş orta;
- Həndəsi orta;
- Kvadratik orta;
- Harmonik orta;

389. 2013-cü il üzrə əsas qaydada mütləq artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 3
- 6
- √ 8
- 4
- 2

390. 2011-ci il üzrə əsas qaydada mütləq artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 2
- 6
- 3
- 1
- √ 4

391. Vaxta görə zaman sıraları bölünürlər :

- √ an və fasiləli
- xüsusi və aqreqat
- orta və mütləq
- mütləq və nisbi
- bərabər və bərabər olmayan

392. 50 səviyyədə ibarət olan dinamika sırasında neçə beşillik sürüşkən orta kəmiyyət hesablamaq olar:

- 10
- 25
- √ 46
- 35
- 5

393. Məhsul istehsalı haqqında məlumatlar hər ayın əvvəlinə qeyri-bərabər fasilələrlə verilmişdirsə, orta məhsul istehsalı orta kəmiyyətin hansı düsturu ilə hesablanır?

- Hesabi ortanın sadə;

- ✓ Xronoloji ortanın çəkili
- Hesabi ortanın çəkili;
- Harmonik ortanın sadə;
- Həndəsi ortanın çəkili.

394. Silsiləvi artım əmsalları: 1,03, 1,035, 1,03, 1,042-ə bərabər olarsa, orta artım sürətini hesablayın.

- ✓ 1.034
- 1.059
- 1.069
- 1.039
- 1.230

395. Verilənlərdən hansı dinamika sırasının ünsürlərinə aiddir

- vaxt anı və cari dövr.
- sıranın səviyyəsi və əsas dövr,
- ✓ sıranın səviyyəsi və vaxt anı
- sıranın səviyyəsi və cari dövr,
- vaxt anı və əsas dövr

396. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti ancaq orta illik mütləq artım əsasında hesablanır.
- ✓ bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti ancaq silsiləvi qaydada hesablanır,
- bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti ancaq əsas qaydada hesablanır,
- bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti həm silsiləvi, həm də əsas qaydada hesablanır
- bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti ancaq orta illik nisbi artım əsasında hesablanır,

397. Mütləq artımın müqayisə üçün əsas götürülmüş səviyyəyə nisbətindən alınan göstəriciyə nə ad verirlər?

- Koordinasiya əmsalı.
- Korrelyasiya nisbəti;
- ✓ Nisbi artım;
- Mütləq artım;
- Artım sürəti;

398. Dinamika sırasının səviyyəsi:

- ✓ Müəyyən tarixə və ya zaman anına göstəricinin qiymətidir;
- Göstəricinin orta səviyyəsidir.
- Göstəricilərin siyahısıdır;
- Göstəricilərin nisbətidir;
- Məcmuda variasiya edən əlamətin müəyyən qiymətidir;

399. 2013-cü il üzrə 1 faiz nisbi artımın mütləq qiymətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- √ 0.50
- 0.46
- 0.47
- 0.48
- 0.44

400. 2013-cü il üzrə əsas qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- √ 18.2
- 9.5
- 14.8
- 9.1
- 13.6

401. 2012-ci il üzrə əsas qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- √ 13.6
- 9.5
- 9.8
- 14.8

- 9.1

402. 2013-cü il üzrə silsiləvi qaydada artım sürətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- √ 1.04
- 1.031
- 1.182
- 1.048
- 1.136

403. 2012-ci il üzrə silsiləvi qaydada artım sürətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 1.182
- 1.031
- √ 1.042
- 1.136
- 1.048

404. 2011-ci il üzrə silsiləvi qaydada artım sürətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- √ 1.043
- 1.182
- 1.045
- 1.136
- 1.031

405. 2013-cü il üzrə əsas qaydada artım sürətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- √ 1.182
- 1.136
- 1.031
- 1.045
- 1.041

406. 2012-ci il üzrə əsas qaydada artım sürətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 1.087
- 1.031
- √ 1.136
- 1.041
- 1.045

407. 2011-ci il üzrə əsas qaydada artım sürətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- √ 1.091
- 1.031
- 1.087
- 1.045
- 1.041

408. Birinci rüblə müqayisədə 2-ci rübdə vergi daxilolmalarının həcmi 10%, 3-cü rübdə isə 15% artmışdırsa 2-ci rüblə müqayisədə 3-cü rübdə vergidaxilolmalarının necə dəyişildiyini müəyyən edin:

- √ 4,5% artmış;
- 20% artmış;
- 5% azalmış;
- 4,5% azalmış
- 4,4% azalmış;

409. Birinci rüblə müqayisədə 2-ci rübdə vergi daxilolmalarının həcmi 10% artmış, 3-cü rübdə isə 5% azalmışdırsa 2-ci rüblə müqayisədə 3-cü rübdə vergidaxilolmalarının necə dəyişildiyini müəyyən edin:

- 15% artmış;
- 5% azalmış;
- 5% azalmış;
- 13,6% artmış;
- √ 13,6% azalmış

410. Sıranın səviyyələrinin cəminin 150, sıranın sayının 10 olduğunu bilərək a0 parametrini müəyyən edin.

- √ 15
- 140
- 160
- 0.07
- 1500

411. b

1. Aşağıdakı məlumatlar əsasında 2009-cü il üçün 1 % nisbi artımın mütləq qiymətini hesablayın:

İl	Məhsul istehsalı
2004	12
2005	15
2006	15
2007	16
2008	19
2009	20
2010	22

- 0.85
- ✓ 0.19
- 0.29
- 0.5
- 1.9

412. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə əsas və cari dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
- silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə cari dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır
- ✓ əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə cari dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
- əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə əsas dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
- əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə vurduqda cari dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır

413. Orta mütləq artımı həm silsiləvi mütləq artımlar, həm də sıranın son səviyyəsinin ilk səviyyədən fərqi əsasında hesabladıqda verilən variantlardan hansı doğrudur?

- nəticə olmayacaqdır,
- ✓ nəticələr eyni olacaqdır,
- nəticələr müxtəlif olacaqdır,
- bir nəticə digərini inkar edəcəkdir,
- bir nəticə digərinə səbəb olacaqdır

414. Interpolyasiya nə deməkdir?

- Dinamika sırasının əsas inkişaf meyli;
- Proqnoz qiymətinin hesablanması;
- Olan məlumatlar əsasında dinamika sırasının əvvəlində çatışmayan qiymətlərin tapılması;
- ✓ Dinamika sırası daxilində çatışmayan məlumatların tapılması;
- Əlaqənin sıxlığının ölçülməsi

415. Ekstrapolyasiya nə deməkdir?

- Dinamika sırası daxilində çatışmayan məlumatların tapılması;
- Əlaqənin sıxlığının ölçülməsi
- ✓ Proqnoz qiymətinin hesablanması;
- Olan məlumatlar əsasında dinamika sırasının əvvəlində çatışmayan qiymətlərin tapılması;
- Dinamika sırasının əsas inkişaf meyli

416. Dinamika sırasının daxilində naməlum səviyyələrinin müəyyənləşdirilməsi necə adlanır:

- ✓ Interpolyasiya;

- Asimetriya;
- Eksses;
- Retropoyasiya;
- Ekstrapolyasiya;

417. Əgər öyrənilən hadisənin sabit nisbi artımla yüksəlməsini fərz etsək, dinamika sıralarını analitik hamarlaşdırmaq üçün hansı tənlikdən istifadə etmək lazımdır;

- ✓ Parabolanın II qaydası;
- Üstlü
- Hiporbola;
- Eksponent;
- Xətti;

418. Əgər hadisənin sabit mütləq artımla yüksəlməsi imkanı varsa dinamika sırasını analitik hamarlaşdırma üçün hansı tənlikdən istifadə məqsədəuyğundur:

- Hiporbola;
- Üstlü
- Eksponent;
- Parabolanın II qaydası;
- ✓ Xətti;

419. I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və 1 ədədin buraxılış qiyməti verilmişdir. A məhsulu üzrə fərdi fiziki həcm indeksini hesablamalı

Məhsul növləri	Məhsul buraxılışı, eded		Bir ededin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

- 97
- 102
- 105
- ✓ 120
- 125

420. I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və 1 ədədin buraxılış qiyməti verilmişdir. B məhsulu üzrə fərdi fiziki həcm indeksini hesablamalı

Məhsul növləri	Məhsul buraxılışı, eded		Bir ededin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

- 120
- 105
- ✓ 125
- 97
- 102

421. I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və I ədədin buraxılış qiyməti verilmişdir. A məhsulu üzrə fərdi qiymət indeksini hesablamalı

Məhsul növləri	Məhsul buraxılışı, eded		Bir ededin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

- 97
- 102
- 120
- ✓ 105
- 125

422. I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və I ədədin buraxılış qiyməti verilmişdir. B məhsulu üzrə fərdi qiymət indeksini hesablamalı

Məhsul növləri	Məhsul buraxılışı, eded		Bir ededin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

- 105
- ✓ 97
- 120
- 125
- 102

423. I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və I ədədin buraxılış qiyməti verilmişdir. Paşenin Aqreqat qiymət indeksini hesablamalı

Məhsul növləri	Məhsul buraxılışı, eded		Bir ededin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

- 102.3
- 97.8
- ✓ 100.4
- 105.6
- 122.8

424. Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: _____ Quruluş dəyişikliyi maya dəyəri indeksini hesablayın:

Müessisein nömresi	Mehsulun hecmi		Mehsul vahidinin maya deyeri man.	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
1	500	620	80	100
2	1000	980	75	90

- 1.142
- 1,070;
- 1,114;
- ✓ 1,003;
- 1,104;

425. Hesabi orta qiymət indeksində çəki rolunda çıxış edir:

- əsas dövrün qiymətləri.
- cari dövrün qiymətlərilə əsas dövründəki mal dövriyyəsi,
- cari dövrün qiymətlərilə hesabat dövründəki mal dövriyyəsi,
- hesabat dövründəki mal dövriyyəsi,
- ✓ əsas dövrün mal dövriyyəsi,

426. Harmonik orta qiymət indeksində çəki rolunda çıxış edir:

- ✓ hesabat dövründəki mal dövriyyəsi,
- əsas dövründəki mal dövriyyəsi,
- cari dövrün qiymətlərilə əsas dövründəki mal dövriyyəsi,
- əsas dövrün qiymətləri.
- cari dövrün qiymətlərilə hesabat dövründəki mal dövriyyəsi

427. Məhsul istehsalına məsrəf indeksi 0,87-yə, məhsulun fiziki həcmi indeksi – 1,06-ya bərabədirsə, maya dəyəri indeksi nəyə bərabərdir?

- 1.022
- 1.22
- 0,92;
- ✓ 0,82;
- 1,028;

428. Aşağıda verilənlərdən doğru olanı göstərin:

$$\frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}, \frac{\sum p_2 q_1}{\sum p_0 q_1}, \frac{\sum p_3 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

- ✓ sabit çəkilərlə əsas qiymət indeksləri;
- silsiləvi qaydada qiymət indeksləri.
- dəyişən çəkilərlə silsiləvi qiymət indekslər
- dəyişən çəkilərlə əsas qiymət indeksləri;
- dəyişən çəkilərlə qiymət indeksləri;

429. 2007-2010-cu illər üzrə xarici dövlət borcunun dəyişmə tempi aşağıdakı cədvəldə verilmişdir.

İllər	Silsiləvi qaydada xarici ticarət dövriyyəsinin dəyişmə tempi
2007	-
2008	0.987
2009	1.235
2010	0.567

Bu məlumatlara əsasən 2007-ci illə müqayisədə 2010-cu ildə xarici dövlət borcunun dəyişmə tempini hesablayın.

- √ 30.9% azalmışdır,
- dəyişməmişdir
- 40% artmışdır,
- 30% azalmışdır,
- 30.9% artmışdır

430. tekstil sənayesinin bir firmasının iki növ məhsulunun həcmi və qiyməti haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Məhsulun növləri	Məhsul buraxılışı, ədəd		Bir ədədin buraxılış qiyməti, manat	
	fevral	mart	fevral	mart
A	2000	1000	4.0	5.0
B	3000	2000	7.0	6.0

Bu məlumatlara əsasən hər iki növ məhsul üzrə mal dövriyyəsinin dəyişməsinə hesablayın

- √ 41.4% azalmışdır,
- 41% azalmışdır,
- 43.5% azalmışdır,
- 34.4% artmışdır
- dəyişməmişdir

431. Bu məlumatlara əsasən hər iki məhsul üzrə qiymətin orta hesabla dəyişməsinə hesablayın:

Şirkətin məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Məhsul növləri	2010-cu ildə məhsul istehsalı, mln. manat	2010-cu ildə istehsal etmiş məhsulun həcmi, d' d	2009-cu ilə nisbətən 2010-cu məhsul vahidinin qiymətinin dəyişməsi, %
A	1500	200	+50.0
B	2000	300	-20.0

- √ dəyişməmişdir,
- 2.3% artmışdır,
- 2.0% azalmışdır
- 1.2% azalmışdır,
- 2.4% azalmışdır,

432. Bu məlumatlara əsasən firmanın mal dövriyyəsinin həcmninin mütləq ifadədə dəyişməsinə hesablayın:

Firmanın iki növ məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Məhsulun növləri	Məhsul buraxılışı, ədəd		Bir ədədin buraxılış qiyməti, manat	
	iyun	iyul	iyun	iyul
A	200	100	3.0	8.0
B	300	200	4.0	6.0

- 100
- 350
- ✓ 200
- 300
- 250

433. Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir. Məhsulun ümumi fiziki həcm indeksini hesablayın:

Məhsulun növü	Istehsala ümumi məsrəflər, min man		Fərdi fiziki həcm indeksləri
	I rüb	II rüb	
A	20	23,0	1,1
B	30	32,1	1,2

- 1,153
- 1.102
- 1.423
- 1.15
- ✓ 1.16

434. İki müəssisə haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Müəssisənin nömrəsi	Məhsulun istehsalı, ədəd		Məhsul vahidinin qiyməti, min man.	
	əsas dövr	Hesabat dövrü	əsas dövr	Hesabat dövrü
1	25	55	5	7
2	50	45	8	9

Dəyişən tərkibli qiymət indeksini hesablayın:

- ✓ 1.13
- 1.20
- 1.24
- 0.86
- 0.91

435. İki müəssisə haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Müəssisənin nömrəsi	Məhsulun istehsalı, ədəd		Məhsul vahidinin qiyməti, min man.	
	əsas dövr	Hesabat dövrü	əsas dövr	Hesabat dövrü
1	25	55	5	7
2	50	45	8	9

Sabit tərkibli qiymət indeksini hesablayın:

- 1.05
- ✓ 1.24
- 0.91
- 1.13
- 1.20

436. İki müəssisə haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Müəssisənin nömrəsi	Məhsulun istehsalı, ədəd		Məhsul vahidinin qiyməti, min man.	
	əsas dövr	Hesabat dövrü	əsas dövr	Hesabat dövrü
1	25	55	5	7
2	50	45	8	9

Quruluş dəyişməsi qiymət indeksini hesablayın.:

- 1.20
- 1.13
- 1.05
- ✓ 0.91
- 1.25

437. İki müəssisə haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Müəssisənin nömrəsi	Məhsulun istehsalı, ədəd		Məhsul vahidinin qiyməti, min man.	
	Əsas dövr	Hesabat dövrü	Əsas dövr	Hesabat dövrü
1	15	20	6	7
2	125	145	5	10

Quruluş dəyişilməsinin fiziki həcm indeksini hesablayın

- ✓ 1.23
- 0.87
- 1.13
- 1.44
- 1.17

Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir

Məhsulun növü	İstehsalat ümumi məstəflər, min man		Fərdi fiziki həcm indeksləri
	I rüb	II rüb	
A	10	13,0	1,1
B	20	22,0	1,2

Məhsulun ümumi fiziki həcm indeksini hesablayın:

- 1.12
- ✓ 1.16
- 1.14
- 1.15
- 1.13

439.

Əsas dövrlə müqayisədə cari dövrdə firmanın mal dövriyyəsinin 5% azaldığını, əsas dövrdə satışın həcmi 6 mln. manat olduğunu bilərək firmanın cari dövrdə satışının həcmi hesablayın:

- ✓ 5.7
- 4.2160
- 5.0
- 42252
- 42221

440.

Şəhərin iki mağazasında süd satışının dinamikası aşağıdakı göstəricilərlə xarakterizə olunur: Quruluş dəyişikliyi qiymət indeksini hesablayın:

Mağazaların №-si	Aprel		Avqust	
	Miqdarı, l	l l-in qiyməti	Miqdarı, l	l l-in qiyməti
1	200	2,0	180	2,5
2	190	3,0	200	3,0

- ✓ 101,6%;
- 107
- 97%;
- 93%;
- 108%;

441.

Əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə qiymətlər 15% yüksələr, satılmış məhsulun həcmi 5% azalarsa, əmtəə dövriyyəsi necə dəyişər?

- 15% azalar;
- dəyişməz.
- ✓ 9% artar;
- 10% azalar;
- 10% artar;

442. Sabit tərkibli indeks 1,18-ə, quruluş dəyişikliyi indeksi 1,07-yə bərabər olarsa, dəyişən tərkibli indeksi hesablayın.

- √ 1.26
- 10959
- 4.2
- 42156
- 42370

443. Firmanın hesabat dövründəki mal dövriyyəsinin həcmnin 60 mln. manat, əsas dövrdəki mal dövriyyəsinin həcmnin 55 mln manat olduğunu bilərək firmanın mal dövriyyəsinin dəyişməsinə hesablayın:

- √ 9% artmışdır,
- dəyişməmişdir.
- 12% azalmışdır,
- 12% artmışdır,
- 20% azalmışdır,

444. Hesabat dövründə məhsul buraxılışının həcmnin 1,2 dəfə, işçilərin sayının 12% yüksəlməsini bilərək, əmək məhsuldarlığının dəyişməsinə hesablayın:

- √ 1.071
- 1.079
- 0.073
- 0.087
- 1.081

445. y/

Məhsul buraxılışı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir :

İllər	Məhsulun həcmi
2005	100
2006	150
2007	170
2008	180
2009	200

2009 – cu il üçün silsiləvi indeksi hesablayın :

- √ 1.11
- 1.3
- 1.23
- 1.2
- 1.17

446. Laspeyres indeksi 104,2-ə ,Paşə indeksi isə 106,3 - ə bərabər olduğu halda Fişer indeksini hesablayın :

- √ 105.24
- 107.15
- 117.77
- 113.5
- 107.7

447. h/

Aylar üzrə yağıntının miqdarı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Aylar	Yağıntının miqdarı
Aprel	1000
May	500
İyun	300
İyul	100

İyun üçün silsiləvi indeksi hesablayın :

- 40 %
- 15 %
- ✓ 60 %
- 50 %
- 30 %

448. j.

Aylar üzrə yağıntının miqdarı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Aylar	Yağıntının miqdarı
Aprel	1000
May	500
İyun	300
İyul	100

May üçün silsiləvi indeksi hesablayın :

- 30 %
- 10 %
- 15 %
- 40 %
- ✓ 50 %

449. Əmtənin qiyməti ilin əvvəlində 25% artmış, ilin sonunda isə 20% aşağı enmişdir. İlin əvvəli ilə müqayisədə ilin sonunda əmtənin qiymət indeksini müəyyən edin:

- ✓ 100% təşkil etmişdir;
- 5% təşkil etmişdir;
- 125% təşkil etmişdir;
- 120% təşkil etmişdir;
- 1,5 dəfə dəyişmişdir

450. Əmtənin qiyməti ilin əvvəlində 10% artmış, ilin sonunda isə 25% aşağı enmişdir. İlin əvvəli ilə müqayisədə ilin sonunda əmtənin qiyməti necə dəyişilmişdir:

- ✓ 17,5% azalmış;
- 17,5% artmış;
- 1,5 dəfə dəyişmişdir;
- 15% artmış;
- 15% azalmış;

451. Ötən illə müqayisədə əmtəə dövriyyəsinin dəyərinin həcmi 20% atmış, fiziki həcmi isə 25% azalmışdırsa, qiymətlər necə dəyişilmişdir:
- 45% artmış;
  - 1,25 dəyişmişdir;
  - 60% azalmış
  - ✓ 60% artmış;
  - 5% azalmış;
452. Dəyişən tərkibli qiymət indeksi 2 % azalmış, sabit tərkibli qiymət indeksi 5 % artmışdırsa, quruluşun dəyişilməsi indeksini hesablayın (0,1 dəqiqliyi ilə).
- ✓ 7 % azalar;
  - 3 % artar
  - 7 % artar;
  - 3 % artar;
  - 4 % azalar;
453. Dəyişən tərkibli indeks 0,85-ə, quruluş dəyişikliyi indeksi 1,05-ə bərabər olarsa, sabit tərkibli indeksi hesablayın
- ✓ 0.81
  - 44197
  - 0.65
  - 0.89
  - 45658
454. Bir şirkətin əsas dövrdə iki növ məhsul üzrə əsas dövrün qiymətləri ilə mal dövriyyəsi 120 mln. manat, 100 mln. manat, onların fərdi qiymət indeksləri müvafiq olaraq 1.2 v. 0.8 olarsa hər iki növ məhsul üzrə qiymətin dəyişməsinə hesablayın:
- ✓ 1.8% artmışdır,
  - 1.8% azalmışdır,
  - dəyişməmişdir.
  - 12 mln. manat azalmışdır,
  - 12 mln. manat artmışdır
455. Firmanın mal dövriyyəsinin 20% artdığını, əsas dövrdəki mal dövriyyəsinin həcmi 80 mln. manat olduğunu bilərək, cari dövrdəki mal dövriyyəsinin həcmi hesablayın:
- 98 mln. manat
  - 91 mln. manat.
  - ✓ 96 mln. manat,
  - 80 mln manat,
  - 92 mln manat,
456. Əsas dövrlə müqayisədə cari dövrdə firmanın mal dövriyyəsinin 20% azaldığını, cari dövrdə satışın həcmi 8 mln. manat olduğunu bilərək firmanın əsas dövrdə satışının həcmi hesablayın:
- 11
  - 42256
  - 42255
  - 12
  - ✓ 10
457. Uzunmüddət istehlak əşyalarının satışı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: _____ Bu məlumatlar əsasında Laspeyres qaydası ilə qiymət indeksini hesablayın:

Əmtəələr	Faktiki qiymətlərdə əmtəə satılmışdır, min man		Əsas dövrlə nisbətən qiymətlərin dəyişməsi
	Əsas dövr	Hesabat dövrü	
A	25	33	1,10
B	35	48	1,20

- √ 1,158;
- 1,20;
- 1,15;
- 1,250;
- 1.11

458. İstehsal məsrəflərinin əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə 12% yüksəlməsi, məhsulun maya dəyərini isə 20% aşağı düşməsi nəticəsində məhsul vahidinin fiziki həcmi necə dəyişər?

- √ 40% artar;
- 8 % azalar;
- 8% artar
- 78% azalar;
- 90% azalar;

459. İki müəssisə üzrə eyni növlü məhsulun istehsalı üzrə aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: _____ Dəyişən tərkibli maya dəyəri indeksini hesablayın:

Müəssisənin №-si	Məhsulun həcmi, ədəd		Məhsul vahidinin maya dəyəri, man	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
	1	500	620	80
2	1000	980	75	90

- 1,228;
- 1.015
- 1,075;
- √ 1,224;
- 1,500;

460. Hesabat dövründə bir neçə növ məhsul istehsalına faktiki məsrəflər və bu məhsulun maya dəyərini fərdi indeksləri haqqında məlumat verildikdə məhsulun maya dəyərini orta dəyişməsinə müəyyənləşdirmək üçün hansı indekslərdən istifadə etmək lazımdır:

- Dəyişən tərkibli;
- Aqreqat;
- √ Harmonik orta;
- Hesabi orta
- Sabit tərkibli;

461. Hesabat dövründə əsas dövrlə müqayisədə məhsulun fiziki həcmi 25% yüksəlməsi məhsul vahidinin maya dəyərini 20% aşağı düşməsi halında məhsul istehsalına ümumi məsrəflər necə dəyişər:

- 25% azalar;
- 20% azalar;
- √ Dəyişməz
- 5 % yüksələr;
- 25% yüksələr;

462. Hesabat dövründə əsas dövrlə müqayisədə əmtəənin qiymətinin 10% yüksəldiyin satılmış əmtəələrin quruluşunun isə bu dövr ərzində dəyişmədiyi bilərək orta qiymət indeksinin nəyə bərabər olduğunu tapın:

- 1.5

- √ 1,1;
- 1,0;
- 0,9;
- 1,2;

463. Aşağıdakı məlumatlar əsasında sabit tərkibli maya dəyəri indeksini hesablayın:

Müəssisənin №-si	Məhsulun həcmi, ədəd		Məhsul vahidinin maya dəyəri, man	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
1	500	620	80	100
2	1000	980	75	90

- 1,500;
- 1.015
- 1,075;
- √ 1,220;
- 1,224;

464. Əsas dövrün faktiki əmtəə dövriyyəsi və bir neçə növ əmtəənin satışının fiziki həcmnin fərdi indeksləri haqqında məlumatların olduğu halda məhsulun fiziki həcmnin ümumi dəyişməsini müəyyənləşdirmək üçün hansı indeksdən istifadə etmək lazımdır:

- Orta harmonik;
- Sabit tərkibli
- Dəyişən tərkibli;
- √ Orta hesabi;
- Aqreqat;

465. Əgər dəyişən tərkibli indeks 1,26-ya, quruluş dəyişmələri indeksi isə 1,05-ə bərabədirsə, sabit tərkibli indeks nəyə bərabərdir:

- 1.05
- √ 1,2;
- 0,95;
- 1,25;
- 1,32;

466. Mal (əmtəə) dövriyyəsi indeksi 123,3-ə, qiymət indeksi 100,4-ə bərabərdir. Fiziki həcm indeksini hesablamalı.

- 123.8
- √ 122.8
- 97.8
- 105.6
- 100.4

467. Fiziki həcm indeksi 122,8-ə, mal (əmtəə) dövriyyəsi indeksi 123,3-ə bərabərdir. Qiymət indeksini hesablamalı.

- 123.3
- √ 100.4
- 120.8
- 105.6
- 97.8

468. 2012 - ci ilə nisbətən 2013-cü ildə firmanın istehsal etdiyi məhsulun həcmnin 20% artdığını, əmək məhsuldarlığının 20% azaldığını bilərək, işçilərin sayının dəyişməsini hesablayın

- dəyişməz
- √ 50% artar
- 25% artar
- 50% azalar

- 25% azalar
469. Cari ilin II rübündə ticarət müəssisəsində A növ məhsul satışının həcmi 300 min manat, B növ məhsulun satışının həcmi isə 200 min manat olmuşdur. Həmin ilin II rübə nisbətən III rübündə satılmış məhsul vahidinin qiyməti A növ məhsul üzrə 2% artmış, B növ məhsul üzrə isə 2% aşağı düşmüşdür. Hər iki növ məhsul üzrə qiymətin orta hesabla dəyişməsinə hesablayın
- √ 1.004
  - 1.014
  - 14611
  - 42095
  - 1.005
470. Hesabat dövründə ticarət dövriyyəsi əsas dövrlə müqayisədə 15% artmış, qiymətlər bu dövrdə 20% yüksəlmişdir. Satılmış məhsulun həcmi necə dəyişmişdir?
- √ .96
  - .7
  - 1.04
  - 1.05
  - .9
471. Hesabi orta qiymət indeksində indeksləşən kəmiyyət rolunda çıxış edir:
- cari dövrün qiyməti,
  - əsas dövrün mal dövriyyəsi.
  - √ fərdi qiymət indeksi
  - əsas dövrün qiyməti,
  - hesabat dövründəki mal dövriyyəsi,
472. Ticarət nöqtəsi bir adda əmtəə satır. Natural ifadədə satılmış məhsulun dinamikası öyrənilir. Bunun üçün qurulan indeks necə adlanır?
- Həcm göstəricisi indeksi
  - √ Fərdi;
  - Qruplu;
  - Ümumi;
  - Keyfiyyət göstəricisi indeksi;
473. Məhsulun maya dəyəri hesabat dövründə əsas dövrlə müqayisədə 10% yüksəlsə, istehsal olunan məhsulun həcmi 7% azalarsa, istehsal məsrəfi indeksi bərabər olar:
- 1.032
  - 1.012
  - √ 1.023
  - 1.032
  - 1.187
474. Məhsul istehsalına məsrəfi indeksi 1,033-ə, məhsulun fiziki həcmi indeksi – 1,005-ə bərabədirsə, maya dəyəri indeksi nəyə bərabərdir?
- 1.022
  - √ 1,028;
  - 0,973;
  - 0,968;
  - 1,038;
475. İndekslər təsnifatlaşdırılır:
- surətlərinə görə
  - √ qurulma formalarına görə;
  - çəkilərinin növlərinə görə;
  - ölçü vahidlərinə görə;
  - müqayisə bazasına görə

476. Hesabat dövründə ticarət dövrüyyəi əsas dövrlə müqayisədə 10% artmış, qiymətlər bu dövrdə 22% yüksəlmişdir. Satılmış məhsulun həcmi necə dəyişmişdir?

- 1.01
- 0,8;
- √ 0,9;
- 1,05;
- 1,00;

477. Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: _____ Sabit tərkibli maya dəyəri indeksini hesablayın:

Müessisein nömrəsi	Məhsulun həcmi		Məhsul vahidinin maya dəyəri man.	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
1	500	620	80	100
2	1000	980	75	90

- 1,124;
- √ 1,220;
- 1,450;
- 1.075
- 1,122;

478. Əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə qiymətlər 10% yüksələr, satılmış əmtənin həcmi 20% azalarsa, mal dövrüyyəsi:

- 10% artar
- √ 12% azalar
- 12% artar
- 8% azalar
- 18% azalar

479. Əgər məhsulun qiyməti 20% artmış, istehsal olunmuş məhsulun həcmi 20% azalmışsa, əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə istehsal olunmuş məhsulun dəyəri necə dəyişər?

- 102%;
- √ 96,0 %;
- 100%;
- 1.01
- 97%;

480. Əgər məhsulun fiziki həcmi 20% azalmış, məhsulun dəyəri isə 15% yüksəlmişsə, qiymət indeksi nəyə bərabərdir?

- √ 144%;
- 1
- 92%;
- 78%;
- 70%;

481. Əgər faktiki qiymətlərdə məhsulun dəyəri 10% yüksəlmiş, qiymət indeksi 120% təşkil etmişsə, məhsulun fiziki həcm indeksi nəyə bərabər olar?

- 109%;
- √ 92%;
- 132%;
- 112%;
- 1.01

482. Əgər məhsulun fiziki həcmi 5 % azalmış, məhsulun dəyəri isə 9 % yüksəlmişsə, qiymət indeksi nəyə bərabərdir?

- √ 1.15
- 75%;
- .87
- 67%;
- 1.12

483. Əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə qiymətlər 15 % yüksələr, satılmış əmtəənin həcmi 5% azalarsa, mal dövriyyəsi:

- √ 9 % artar
- 20% artar
- 10% artar
- 15% azalar
- 5% azalar

484. Əgər dəyişən tərkibli indeks 112 % sabit tərkibli indeks 95 %-ə bərabər olarsa quruluş dəyişmələri indeksi nəyə bərabərdir?

- .85
- √ 1.18
- 1.32
- 1.23
- 1.06

485. Hesabat dövründə məhsul buraxılışının həcmnin 1,4 dəfə, işçilərin sayının 5% yüksəlməsini bilərək, əmək məhsuldarlığının dəyişməsini hesablayın:

- .4
- 22,1%;
- 15,6%;
- 17,1%;
- √ 33,3%;

486. Məhsulun fiziki həcmi 10% azalmış, məhsulun dəyəri isə 20% yüksəlmişsə, qiymət indeksi necə dəyişər?

- √ 133 %;
- 70 %;
- 1.15
- 120 %;
- 92 %;

487. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- sabit tərkibli indeks indeksləşdirilən kəmiyyətin ölçü vahidini ifadə edir
- √ sabit tərkibli indeks indeksləşdirilən kəmiyyətin dəyişməsinin təsirini xarakterizə edir,
- sabit tərkibli indeks quruluş amilinin təsirini xarakterizə edir
- sabit tərkibli indeks quruluş tərkibli indeksin alt göstəricisidir.
- sabit tərkibli indeks heç bir amilin təsirini göstərmir,

488. Hansı indeks indeksləşdirilən əlamətin dəyişməsini müəyyən etməyə imkan verir?

- dəyişən və quruluş tərkibli indeks,
- quruluş tərkibli indeks.
- √ sabit tərkibli indeks,
- sabit və quruluş tərkibli indeks,
- dəyişən tərkibli indeks,

489. Firmanın mal dövriyyəsinin 20% azaldığını, hesabat dövründəki mal dövriyyəsinin həcmnin 100 mln. manat olduğunu bilərək, əsas dövrdəki mal dövriyyəsinin həcmi hesablayın:

- 210 mlnş manat.

- √ 125 mln. manat,
- 120 mln manat,
- 112 mln manat,
- 80 mln. manat,

490. Dəyişən tərkibli fiziki həcm indeksinə hansı amillər təsir göstərir?

- istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və qiymətin quruluşunun dəyişməməsi,
- √ istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və qiymətin quruluşunun dəyişməsi,
- istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və məsrəfinin quruluşunun dəyişməsi,
- istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və tələbin quruluşunun dəyişməsi,
- istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və təklifin quruluşunun dəyişməsi.

491. Dəyişən tərkibli indeks 118%-ə quruluş dəyişikliyini indeksi 107 % -ə bərabər olarsa, sabit tərkibli indeksi hesablayın.

- 115;
- 117;
- 111;
- √ 110;
- 119.

492. Avtonəqliyyat müəssisəsi üzrə yüklərin daşınması haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: _____ Bu məlumatlara əsasən yük daşımalarının orta aylıq artım sürətlərini hesablayın:

	Yanvar	Fevral	Mart	Aprəl
Daşınmış yük, mln. man	35	40	42	50

- √ 112,6 %;
- 119 %.
- 117,5 %;
- 127 %;
- 115 %;

493. A əmtəəsinin qiyməti 20% azalmışdır. Əgər satışdan əldə olunan pul vəsaiti əvvəlki kimi qalarsa, satılmış əmtəənin miqdarının dəyişməsi neçə faiz təşkil edir:

- √ 25% artar;
- 25 % azalar;
- 20 % azalar;
- 20% artar;
- Dəyişməz;

494. Əmtəə dövriyyəsinin fiziki həcm indeksini qurmaq üçün satılmış məhsulun miqdarına hansı çəkini əlavə etmək lazımdır?

- √ Əmtəənin qiymətini;
- Əmək məhsuldarlığını;
- Əmək tutumunu;
- İşçilərin sayını;
- Maya dəyərini;

495. Əgər dəyişən tərkibli indeks – 128% sabit tərkibli indeks – 105%-ə bərabər olarsa quruluş dəyişmələri indeksi nəyə bərabərdir?

- √ 1.22
- 1.2
- 1.34
- 1.1
- 1.08

496. e

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} : \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0} \text{ ifadəsi nəyin düsturudur?}$$

- Sabit tərkibli indeksin;
- Dəyər indeksinin;
- ✓ Dəyişən tərkibli indeksin.
- Aqreqat qiymət indeksinin;
- Quruluş dəyişmələri indeksinin;

497. w

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{1}{i_p} p_1 q_1} \text{ indeksini qurmaq üçün hansı formadan istifadə olunur:}$$

- ✓ Harmonik;
- Həndəsi;
- Hesabi;
- Aqreqat;
- Fərdi

498. İndeksini qurmaq üçün hansı formadan istifadə olunur?

$$I_p = \frac{\sum i_q q_0 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

- ✓ Hesabi;
- Aqreqat;
- Fərdi
- Harmonik;
- Həndəsi;

499. q

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1} \text{ indeksini qurmaq üçün hansı formadan istifadə olunur:}$$

- Harmonik;
- Fərdi
- ✓ Aqreqat;
- Hesabi;
- Həndəsi;

500. Seçmə metodu ilə əhəlinin mənzil şəraitinin öyrənilməsi nəticəsində müəyyən olunmuşdur ki, sosial normativlərə uyğun mənzillə təmin edilməyən insanların xüsusi çəkisi 25%, seçmənin orta xətası 3% olmuşdur. Etibarlılıq əmsalının 3 qiymətində ümumi məcmu üçün yuxarı həddi hesablayın:

- 28%,
- 15%,

- 35%,
- 25%,
- √ 34%,